

Redacția, Administrația, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nerancate nu se primesc. — Manuscrise nu se restituie.
SBERATE se primesc la Administrația în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
la Viena: M. Decker, Hermann
Klein, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Hofberger; Anton Oppelitz, J.
Dawson, în Budapesta: A. V.
Goldberg, Eckstein Bernat; în
București: Agence Havas. Suc-
ursale de România; în Ham-
burg: Karoys & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
completă pe o coloană 6 or. și
der. timbru pentru o publi-
cație. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
costă 10 or. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMER DE DUMINECĂ 41)

„Gazeta” ieșe în săptămână și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dl. colectorii.
ADMINISTRAȚIA PENTRU BRAȘOV
Administrația, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

N. 218.—Anul LVIII.

Brașov, Duminecă, 1 (13) Octombrie

1895.

Nou abonament la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Octombrie 1895 st. v.

Se deschide nou abonament la
care invităm pe toți amicii și sprin-
jalitorii fiotei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 12 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe trei luni 3 fl.

Pentru România și străinătate:
pe un an 40 franci
pe șase luni 20 „
pe trei luni 10 „

Abonamente la numerele cu data
de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an 2 fl.
pe șase luni 1 fl.

Pentru România și străinătate:
pe un an 8 franci
pe șase luni 4 „

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

Administrația
„Gazetei Transilvaniei”.

Maghiarizare prin matricule.

După ce au maghiarizat justiția,
administrația, învățământul și toate
direcțiile publice, șovinistii unguri
au trecut la maghiarizarea numelor
propriei de sate, munți și câmpii, și
acum au început cu maghiarizarea
în masă chiar și a numelor proprii
de persoane.

Până acum am avut de-a ne
lupta în privința aceluia numai cu
numiți slujbași, cari, fiind din răutate
și nepricepere, făcând din fanatism și
ură de rasă, schimbau și schimosiau
numele românești, așa că adese-ori
abia le mai puteai cunoaște.

Acum însă, prin introducerea
matriculelor de stat, maghiarizarea
numelor de persoane a început a se
face din oficiu și în masă. Părinților

li-se ia dreptul de-a da fiilor lor nu-
mele, pe care îl voesc, — lucru, ce
nu se mai întâmplă nici într'un stat
din lume.

Inspectorii de matricule au dat
poruncă conducătorilor de matricule
supuși lor, ca la introducerea nu-
melor de botez în matricule să nu
se folosescă de altă limbă, decât
numai de limba maghiară. Această
poruncă o întemeiază ei pe lege și
pe ordinațiunea ministerială.

Ce va să zică traducerea pe un-
gurește a numelor de botez, scim
deja din pătăniă. Scim, cum se schi-
mosesc și falsifică numele româ-
nesc în modul cel mai barbar și
revoltător, numai ca să sune, vești
Dómne, mai patriotic.

Esemples în privința aceluia se
ivesc dela prima Octombrie încoco
în fiă-care și. Unui cetățean român
din Brașov, care voia să dea fiului
său numele Radu, conducătorul de
matricule îi puse numele „Rudolf”.
Părinții au protestat, dăr protestul
lor n'a fost luat în seamă. Asemenea
casuri se întâmplă și se vor întâm-
pla de aci înainte și înainte, căci, pre-
cum am arătat, conducătorii de
matricule li-s'a dat poruncă de sus,
ca să introducă în matricule numele
numai pe ungurește.

Spre scopul acesta li-s'a pus
la îndemână un dicționar, alcătuit de
înșă și „Academia de științe maghiară”
cu ajutorul și din însărcinarea mi-
nistrului ung. de culte și instrucțiune
publică. Acest dicționar, numit pe
ungurește: „Nem-magyar keresztnevek
jegyzéke”, s'a tipărit încă în 1893.
Ministrul ungureș de interne trimi-
sesse adecă o poruncă tuturor fiș-
panilor, ca să adune numele de bo-
tez de prin comitate, cari nu sunt
ungurești, și să le traducă pe un-
gurește. Listele astfel adunate s'au
predat ministerului de culte și instruc-
țiune publică, care le așternu apoi
Academiei ungurești pentru a le

mai direge, a-le pune în rând și a-le
tipări.

Astfel s'a alcătuit dicționarul
amintit, care conține vre-o 3000 de
nume românești, nemțesci, sârbesci,
slovăcesci și grecesci, traduse pe un-
gurește. Au lucrat la acest dicționar,
precum vedem, toate căpeteniile un-
gurești, tot ce au ei mai scump,
mai ales, mai luminat, și cu toate
acestea fătul, pe care l'au scos
la ivelă, este un adevărat monstru.

Lăsăm, de probă, să urmeze
mai jos o parte din numele românești
traduse pe ungurește, așa, cum le
găsim în acest dicționar.

Esemples aduse sunt de-a-
juns pentru a arăta marea cute-
zanță, cu care se batjocuresc și falsi-
fică numele române. Iosif, Josim,
Iosop și Iozan sunt patru nume ro-
mânești deosebite, pe cari maghiari-
sătorii le-au băgat tot într'o zamă
și au scos din ele un „Jozsef”. Tot
așa din Dar și Dănilă au făcut un
„Dániel”, din Dorotea, Dorca, Dora au
făcut un „Dorotya”. Pe românescul
Simeon l'au lăsat să fiă „Szimeon”, pe
când pe sârbescul Simeon, care e
același nume, l'au tradus cu „Simon”.
Pe Irodion l'au tradus cu „Herodion”,
pe când pe Radu și Dușu, cari sunt
nume scurte din Irodion, le-au
tradus cu „Rudolf”. În alt loc găsim
numele Dora, scurtat din Minodora,
tradus pe ungurește cu „Theodora”,
și din Tița, format din Sevastia sau
Sevastița, ei au făcut „Katalin” și
„Martha”, cum vrei să-i dăci.

Același lucru se întâmplă cu
numele germane, sârbe și slovace,
așa că o adevărată învălmășelă ba-
bilonică se prepară prin această ma-
ghiarizare.

Fiind-că maghiarizarea aceluia se
face sub ocrotirea puterii statului,
de-oamdată nu vom putea opri pe
slujbașii ungurești de a-și juca men-
drele cum le place. Ei vor avea a răs-
punde pentru ceea ce fac; noi avem

să ne ținem de numele, pe cari ni-le au
dat și ni-le dau părinții noștri și cari
sunt scrise și se vor scrie în matri-
culele parohiale. Cine ne va numi pe
acest nume, îi vom răspunde; cine
nu — vață-și de trebă, lupte-se cu
„Rudolf”-ii, „Szilard”-ii și „Vidor”-ii
lor cât le place, aceștia sunt ai lor,
căci ei i-au făcut, ai noștri însă
sunt Dușii, Constantinii, Bucurii etc.

În numărul următor de Duminecă
vom publica și câte-va nume
de acelea, cari până acum nu sunt
traduse pe ungurește.

Din Sibiu primim așd următoarea
scire, caracteristică pentru mult bucinata
„eră de pace”:

Procuratura din Sibiu neîndestulită
cu aceea, că abia mai este comună româ-
nescă în comitatul Sibiului, unde se nu
fiă trași în cercetare și în judecată cățiva
„agitatori naționali”, dovadă Poiana, Sebe-
șul, Boița, Bungardul etc., a făcut propu-
nere la tribunal, ca doina lui Lucaciu, ca
product de presă, ce preamărește pe Dr.
Vasile Lucaciu, să fiă confiscată și nimicită,
ori unde s'ar afla.

Cu toate că asupra produselor de
presă, ai căror autori sunt cunoscuți e com-
petent a judeca pe baza legilor de presă
numai juriul, cu toate că autorul (învățăto-
rul Bocu) e cunoscut, totuși tribunalul din
Sibiu, primind propunerea procurorului, a
pus termen de pertractare finală pe ziua de
27 Noembrie a. c. și a numit din oficiu ca
apărător pe avocatul de aici Dr. Amos
Frâncu.

O altă veste interesantă pe care o
primim tot din Sibiu este, că, în cauza
recursului pentru monumentul lui
Iancu, ministrul de interne a retrimis
actele la poliția din Sibiu cu provocarea,
ca acușării să dovedească afirmațiunea lor,
că banii colectați i-au predat d-lui Ioan
Slavici, și ca poliția să îngrijescă de tra-
ducerea unuia din recursuri în limba statului.

Se vede că ministrul nici măcar un
translator (tălmăciu) românesc nu mai ține
în ministerul său.

FOILETONUL „GAZ TRANS.”

Mama lui Ștefan cel mare.

Din scrierile M. S. Reginei Elisabeta
„Carmen Sylva.”

În Moldova de sus, între Piatra și
Pălticeni, se află pe un munte, dincolo de
ria, ruinele cetății Neamțu, care, din ne-
norocire, s'a nimicit mai de tot, căci oră-
șelul din vale s'a dădit mai tot din pie-
trele mândrei cetăți.

Pe vremuri însă, când locuia în ea
Ștefan, puternicul Domn al Moldovei, ce-
tatea fusese cunoscută până în mari de-
părțări, și puternică de nu o putea nimic
înșă. El s'a bătut de cincideci de ori, și
când din fie-care luptă se întorcea rănit;
iar când învingea, după fie-care învingere
înălța o biserică, drept mulțumire către
Dumnezeu. El își apăra țara neîncetat, și
făcea plan s'o facă mare și tare. Nu de
mult s'a găsit în arhivele Venețiene un
act de alianță ofensivă și defensivă, ce în-
cheiase cu Republica cea puternică de pe
atunci, în potruva Turcilor. El forma într'a-
devăr un did al creștinătății, pe care
Turcii căutau mereu să l'odobore. Pe atunci

era greu să domnesc pe la Dunărea de
jos, căci vecinii: Turcii, Polonii, Ungurii,
Cazacii, Tătarii, nu'ți mai dădeau pace de loc.

Dăr Ștefan părea a fi în stare să se
măsore cu toți, și se bucura în țara lui de
o încredere fără margini.

În ziua când începe istorisirea năs-
tră, Ștefan se bătea, erăși, luptă înfocată,
care se putea vedea de pe vârful țădurilor
cetății. Îi mersese rău cât-va timp, și no-
rocul războiului părea că vră să l'părăsescă
și de astă-dată. În cetate rămăseră două
femei: soția lui Ștefan, și mama lui. Dóm-
nei celei tinere îi curgeau lacrimile d'a-
lungul obrazilor frumoși ca fața trandafu-
rului, împrejurul cărora flutura părul auriu.
Și une-ori se uita peste câmpie, iar alte-
ori își ascundea ochii în năframă, ca să nu
mai vadă nimic. Dăr mama lui Ștefan nu
facea ca ea.

Easta în picioare lângă tinăra femeia,
și privea afară nemișcată și fără să dăci o
vorbă. Sub sprâncenele negre și dese, că-
rora nasul ei încovoiat le da o expresie de
vultur, ochii ei mari și negrii par'că ful-
gerau. Părul negru ca corpul i era acoperit
cu o maramă de mătase foarte frumoasă
țesută, care era înodată sub barba-i ener-

gică. Gura îi era mai mult mare, pe când
o deschidea se vedeau lucind două șiruri
de dinți, din cari nu lipsea nici unul, și
care îi dedeu o expresie de putere. Era
îmbrăcată în haine bogate de mătase, și
se uita totă ziua afară, fără ca să pună
gura pe mâncare ori pe băutura. Din cînd
în cînd își punea mâna cea frumoasă pe
umărul nuroii sale și o îndemna să aibă
curaj și putere.

Vocea ei era adâncă și plină, și une-
ori liniscea pe tinăra soție chinată de
grije. Dăr la fiă-care șovăire a luptei, frica
o supunea iarăși. Bătaia se apropia din ce
în ce mai mult de cetate, și curând ve-
dura, că Ștefan abia să mai apara.

— Mamă, au să mi'l omore!
— Ștefan are să învingă până nu
va înopța.

Încredințarea cu care dăse aceste cu-
vinte, făcură să înceteze lacrimile tinerei
Dómne.

Cu toate acestea, lupta cu învălmășela
ei se apropia mereu, și noptea venea re-
pede. Sorele dogorise tare, și acum apunea;
umbrele se întindeau peste lunca. Aburii
se înălțau și înfășurau toate, așa în cât ochiul
nu mai putea deosebi nimic. Pe urmă se

făcu întuneric de tot. Amândouă femeile
ascultau și nu se mișcau, pentru ca nici o
gălăgie, nici un fășiit de rochie să nu le
răpescă ceva din șgomotul luptei de din vale.

De o dată se auzi o gônă de copite
care veneau repede spre munte în sus;
pe urmă bătu cine-va tare și puternic în
porta cetății.

— O, mamă, Ștefan, e! Sunt încre-
dintată, că e el. Lasă-mă să sbor să-i deschid.

Dăr muma lui Ștefan apucă cu pu-
tere de mână pe nora sa de o opri, și
păși liniștită spre ferăstră.

— Cine bate? strigă ea dinăuntru,
fără să deschidă.

— Eu, Ștefan, fiul tău.
— Fiul meu? Cine ești tu străine,
care ceri să intri în casa măritului meu fiu?

— Mamă, deschide! Eu sunt, fiul
tău! Sunt învins! Turcii îmi sunt pe urmă,
și rănile mă prăpădesc de durere.

— Nu e fiul meu cel care vorbește
de acolo, de afară; mi-e necunoscut. Fiul
meu nu se întorce nici o dată acasă până
nu învinge. Fiul meu e departe, împrăștiat
pe vrăjmașii țării cu brațul puternic. Dăr
decă ești fiul meu într'adevăr, străine, decă
'mi-a fost scris să îndur această mare du-

Revista săptămânei.

Pressa maghiară despre grațiarea memorandiștilor. Pressa oficiasă ungară, din incidentul grațiării Românilor osândiți în procesul Memorandului, aducea laude nespuse ministrului-președinte Banffy și preamărea marinimositatea și înțelepciunea politică a acestuia. Acuma diarul budapestan „Fővárosi Lapok” face din contră următoarele descoperiri: „Ce se ține de politica ministrului-președinte față cu naționalitățile, care politică s'a manifestat în grațiarea „agitatorilor” români, vom să constatăm numai *faptul*, că ideea grațiării nici-decum n'a eșit din capul baronului Banffy. Politica lui adevărat șovinistă-maghiară, care și-a dat-o pe față în modul cel mai marcant pe timpul când era fișpan, de sigur nu l'ar fi dus pe cărare dréptă la grațiare. Inșe Banffy cedă *influențelor din afară*, și mai ales opiniunii publice, ce se nascu după conferența dela Bruxelles, precum și *dorinței prea înalte*, atunci, când așternu propunerea grațiării. Noi scim prea bine, că politica lui Banffy față cu naționalitățile nu constă în marinimositate, ci în strictețea și asprime fără margini față cu mișcările naționaliste.”

La introducerea căsătoriei civile și a matriculelor de stat. Inșe nu s'au împlinit nici două săptămâni, de când au intrat în vigoare nouăle legi pentru căsătoria civilă și matriculele de stat, și se și aud plângerii și nemulțămirea din toate părțile. Omenii sunt în vrajbă între ei și cu autoritățile, în parte amăgiți și mai toți amăriți în potriua nouelor reforme. Prin unele locuri din Ungaria locuitorii protesteză în contra nouelor măsurii prin aceea, că merg la actul civil al căsătoriei înaintea primăriei în haine vechi, purtate și desculți, pe când la cununii în biserică merg în haine de sărbătoare. Nu vor să dea conducătorului de matricule onóra de a-i vedé măcar îmbrăcați cum se cade. În alte locuri li-s'a întemplat mai réu conducătorilor de matricule, căci populația i-a gonit din comună, acățându-le de gât tablele cu firma lor. În unele părți poporul a protestat în contra celor ce voiau să vestescă înaintea bisericii deschiderea oficiilor matriculare; în altele n'a lăsat poporul, ca tablele să fiă acățate înaintea artistiei (primăriei), dicend că statul se-și așede pe oficianții săi matriculari în clădirile lui proprii, nu în ale comunelor. La încurcătura acésta se mai adaoge și miseria cu maghiarisarea numelor imatriculaților, care a produs deja atâta sânge réu pretutindenea, căci conducătorii de matricule au primit poruncă, ca

să introducă numele de botez numai în traducere ungară. Apoi se mai ivesc și alte neajunsuri. Oficiile matriculare în multe locuri sunt prea puține; chiar în Budapesta, în loc de 35, cum erau mai înainte, sunt introduse acuma numai 3 oficii matriculare, cari nu pot birui cu mulțimea părților. Mulți trebuie să aștepte zile întregi până vin la rând. Tóte acestea dovedesc, că cei dela guvern nu au avut nici o prevedere, și că față cu greutatea introducerii matriculelor, și-au pierdut capul, și încă, cum am dis, suntem numai în zilele prime ale nouei epoce. Ce o să urmeze vom vedé, la ceva bun inșe nu ne putem aștepta.

Cavalerism maghiar.

Fițiica „Brassói Lapok” adușese la 5 Octomvre s. n. sub titlul „*Oláh virtus*” o scire sensațională, în care arunca o gravă învinuire asupra scolarilor și a școlélor române de aici. A susținut adecă între altele acésta fóiă, că întorcându-se dela o excursiune în „Poiană”, scolarii dela școla reală de stat, ar fi fost atacați cu o plóiă de pietri din partea scolarilor români, și că acest atac s'ar fi făcut cu plan și cu premeditare de cătră aceștia.

Noi în numărul de Lună al „Gazetei” ne-am exprimat în doiala noastră că acele învinuirii ar puté fi adevărate și le am numit tendențioșe. Astăzi suntem în stare, pe basa de date positive ce le primim, a respinge cu tótă hotărîrea învinuirile adușe despre înscenarea atacului cu plan din partea unor copii nevêrstnici; ba mai mult trebuie să ne exprimăm mirarea, cum de nu s'au întemplat chiar nenorociri în urma necalificabilelor provocări ale studenției maghiare.

Etă cum stă lucrul după informațiunile de le primiram:

Brașov, 11 Oct. n.

...La reintorcere din Poiană, studențimea școléi reale unguresci de stat aprinsă, se vede, de „spiritul” (ca se nu dic spiritul) petrecerei, și-și mai încăpea în piele. Pe tot parcursul Scheiului locuit numai de Români cântecele și strigătele lor necontenite reaminteau încât-va originea „prea luminată” a „poporului cavalier” vrednic urmaș al lui Arpad. Și cu tóte acestea nimeni n'ar fi avut nimic în contra, decă în veselia lor ar fi răcnit cum le plăcea. Inșe, în îngâmfarea lor cu „magyar világul”, ca se arate, că ei sunt domni și stăpâni, au început să strige injurături ne mai audite asupra poporului nostru din Scheiu, „*Éljen a Magyar, dögljön a bűdös oláh*”; „*Le az oláhokval*”, „*abzug*”, „*Bűdös oláh*” și alte asemenea injurături făcute cu delicatețea obișnuită în limba maghiară. În modul acesta triumfal voiau să între și să cuce-

rescă Scheiul pentru ideea de stat. Dér nici cu atâta nu s'au mulțamit. Ori-ce trecător: mare, mic, tiner orî bêtân, era insultat în alaiul acesta firesce ómenii eșiau pe la porți și ferestri, să vadă ce povoiu vine ori că năvălesce Turcii séu Tât-rii. D-nii cavaleri își arată vitejia față de nisce femei bêtâne, *le prind*, fără cel mai mic motiv, *le bat, le tèrese prin tină* și trec mai departe.

Etă câte-va nume de femei bătute și insultate în mod infam: *Maria G. Stinghe* femeia cam de 80 ani, *Paraschiva Gorna* în vîrsta cam de 70 ani, *Maria V. Saftu* de vre-o 70 de ani, *Paraschiva D. Ursoiu* cam de 80 ani ș. a.

Intrebăm noi ce au greșit aceste babe bêtâne ședînd la pórtă de d-nii cavaleri să léză de ele și le insultă în mod așa de barbar? Nu cum-va aceste babe vor fi provocat atacul, pe câtă vreme până au ajuns la ele, cu tótă purtarea cea „demnă” a d-lor, nu i-a atins nimeni? Și prin locurile pe unde nu găsiau asupra cui se-și exercite cavalerismul, căci lumea le eșia din cale, vai de bietele ziduri și stobóre, căci te asurdeau de loviturile de bâte. Ajunși prin strada Căpitanului o biată servitoare *Elena Muntean* stând la pórtă a fost lovită de tinerii „cavaleri” așa de bine în cap, încât a cădút jos leșinată cu capul spart, scaldat în sânge.

Mergînd pe Tocile în jos un biet Ungur — după cum se spune — eși se-și ștergă puțin ferestrele, lăsând lumina pe masă aprinsă și ferestra deschisă. Nobila tinerime avea lipsă de „lumină” și a lăsat pe bietul om fără luminare. Pe drum copiii mai mici și mai mari aruncau cu rêsînă aprinsă după toți trecătorii. Ba chiar și aprópe de centrul orașului un biet stupar venind prin ulița mare numai cu anevioie a scăpat din mâinile d-lor cavaleri.

Tóte aceste fapte și alte multe, cari se pot atesta cu dovești, arată dispoziția sufletescă, care domnia în tot convoiul, ce se întorea din Poiană. Din diferitele întemplări reiese mai pe sus de ori-ce în doială, că Dumnealor ca se maschea purtarea lor cavalerescă au început a striga ca de obicei: „*prindeți pe hoțul de păgubaș*.”

Nu atac plănuit a fost, d-lor dela „Br. Lapok”, ci fantoma relei conștiințe a celor, cari au început să dea și să țipe. Cine cunoșce poziția drumului, pe unde au trecut, deja la prima vedere se va convinge, că în cazul unui „*atac plănuit*” în acele locuri, nu scim d'eu, decă nu s'ar fi putut întempla mare nenorocire. Totul se reduce déră la aceea, că vre-o doi trei băieți nevêrstnici, póte chiar și rudeni de ale personelor insultate și locuitori p'acolo, vor fi aruncat cu câte-o petricică drept răspuns la insulte, injurături și maltratări.

Și cumcă așa se va fi petrecut lucrul ne întăresce în credință și împrejurarea, că Directorul școléi reale de stat, trecînd peste ori ce considerațiuni de colegialitate și corectitate, curînd a făcut arătare la poliția, la vice-span și chiar la ministru și

— nici mai mult nici mai puțin — în contra școlarilor dela școléle românesci, cu nici habar n'au avut, că merg dumnealor Poiană. Se vede, că voesc să marcheze prima excursiune în Poiană a elevilor școléle unguresci de stat, prin aceea, a alarméză lumea cu gogorițe despre atacul plănuit și mai sciu eu ce nesdrăvăni.

Am aflat, că Direcțiunea școlélor române a și făcut cercetările de lipsă, de *nică pomenire de atac plănuit din partea scolarilor acestor școle*. Au fost doi trei — bătuti mici din Scheiu, cari au luat parte la vâlmășala provocată de nobilii cavaleri pe cari inșe direcțiunea i-a pedepsit cu plar, deși după a noastră convingere fără motiv.

De altcum și poliția face cercetări Pretindem, ca acésta cercetare să se întindă și asupra casurilor arătate mai sus cari singure pot face deplină lumină cauză și pot demasca acésta réuvoitoare acățură.

SCRIRILE DILEI.

30 Septemvre.

Advocatul Coroianu achitat. Se știe că avocatul Iuliu Coroianu din Clușina fost pus sub acuză, pentru că la 1892 ar trecut în România cu un pasaport falsificat. Coroianu afirmă la pertractarea judecătorească, că el n'a sciut nimic despre acest cum că pasaportul séu ar fi fost falsificat deórece scriitorul séu, Abel Muntean, în sența lui, înainte de-a pleca la România, împachetă dimpreună cu alte lucruri. Tribunalul achită atât pe Coroianu cât și scriitorul séu. Tabla reg. inșe condamnă pe Coroianu la 3 luni temniță. Si acum curia reg. ca ultimul for, îl achită definitiv pe numitul avocat.

— 0 —

Dar pentru biserică. Comitetul parohial, ca sinodul comunei bisericesci gogor-orient din filia Săcel, protopresbiteratul Hațegului, vine și cu acésta ocaziune a exprima mulțamita publică confratrelor séu: *Vasile Simulescu*, care din al séu p'aveđu biserică noastră cu un rând de odobdi bisericesci în preț de 50 fl. v. a. Tribunalul Dumneșeu, ca fiii acestei filii imiteze pe confratele lor în fapte bune, și numitului donator atot puternicul Dumneșeu sé-i țină sănătatea și sé-i înmulțéscă rodul muncii spre a mai puté stórce întru reșea și recunoștința urmașilor prin asemenea daruri bisericesci și școlare, de cari simțim o lipsă atât de mare! În numele comitetului parohial din filia Săcel, 22 Septemvre v. 1895. *Gheorghu B. Reitescu*, înșător dirigent și președintele comitetului parohial; *Ioan Mihăilescu*, administrator parohial.

— 0 —

La școla froebeliană română din Brașov (Scheiu) se vor prepara în anul acesta conducători pentru asilele de copii dela școla Cursul se va începe cu 15 Octomvre — Doritórele de-a obținé acésta calificățiune au a se adresa la d-șora *Maria B.*

rere, află că aici nici o dată n'o să intri. Decă nu poți să invingi, atunci află o mórte vitejescă pe câmpul de luptă, și pe urmă 'ți-oi fi mamă, pe urmă 'ți-oi împodobi momentul cu flori.

Tinára Dómnă care se luase după ea, cădu în genunchi, și vru să se róge cu umilită séi deschidă, dér muma cu o mișcare din mână îi porunci să tacă, și asculta afară.

Ștefan își plecă o clipă capul de rușine și durere. Pe urmă își clatină pletele lungi ce'i fluturau în jurul capului, își puse cornul la gură și suflă cu putere de rêsuna în mijlocul nopții sunetul văilor, pe care când îl audiră, chiar murindii sêriră s'el urmeđe.

Óstea sa fugară se opri, și se întorse de se strânse în jurul séu.

Ca un vârtej se repeđi el însuși de pe munte, pătrunse în mijlocul vrășmașilor, cari mulțumiți de isbândă și fără grijă, fură luați fără veste și repede imprăștiați.

Sgomotul luptei se auđe departe... tot mai departe... În sfêrșit rêsună strigă-

tul de isbândă, care făcu să tremure de bucurie inima celor două femei cari ascultau.

Ștefan puse iarăși cornul la gură și dete un sunet de bucurie către castel, ale cărui turnuri se înălțau mai sus de cetăț spre cer. Atunci se iviră înăuntru luminii multe mici, care alergau de colo până colo; femeile pregăteau masă mare.

În sfârșit, ér se audiră tropote de cai, urcând în sus pe munte. Ștefan venea călare în fruntea ostașilor, și curând dări pe muma-sa, se dădu jos de pe cal și înclinându-se adânc, îi sêrută mâna și îi dișe:

— Mamă, ție 'ți sunt dator isbânda asta.

Atunci pentru întâia óră i se umplură ochii de lacrimi, și buđele îi tremurară, pe când fiul ei strângea în brațe pe tinára'i soție.

— Tu vréi să'mi deschidă, îi șopti el.

Ea se lipi mai tare de dênslu.

— Te iubesc mult, și'mi era frică! șopti ea.

— Dér mama, dișe el tare, mă iubesc mult mai mult de cât tine.

Jale cerescă

(După N. Lenau)

Un gând în fața cerului se vede:

Un nor posomorit, întunecat;
Gemând se sbate-n vînt tufișul verde,
Precum se sbate bolnavul în pat.

Din cer rêsună o-ntristare-adencă;
Aprins clipește géna-i când și când,
— Așa clipește și ochii stând să plângă
Prin gene raze slabe aruncând.

Acum rovina recă florii scornește,
Și neguri line preste cîmp se-ntind,
Ér cerul la-ntristare-i cum gândește
Din mână scapă sórele lucind.

Glasul vîntului

(După N. Lenau)

Întunecosul codru ațipit'a,
Un aer leneș....., frunza odihnește,
Din crîngi un cântec nu se mai scornește;
Ér brósca'n lac ascunsă amuțit'a.

În juru-mi mai lucesc dór licuricii,
Ca într'un vis niște scânteii tăcute;
Ér eu mă pierd în vise dulci, plăcute
Robit de sfînta liniște ce-ai-ci-i.

Aud! un glas din frunze se pornește
Și nemilos mă strigă, mă trezește,
Ér visul pierde și'ntristat mă lasă;

Și inima-mi ascultă speriată
La vînt, precum copilul l'al séu tată,
Când dela joc îl chêmă cătră casă.

Brașov.

I. Priscu

Un Tată și trei fi.

(Din Italiană.)

Un om bogat și-a împărțit tótă averea
În părți la fel de mari între cei trei fii
Séi, oprindu-și pentru sine numai un
prețios.

— Acest inel, încercat de pe
scumpe, îl voiu dărui, dișe tatăl cu seriositate,
aceluia dintre voi, scumpii mei
care veți sêvrși cea mai frumoșă și
mai milostivă faptă.

dom, directora scolei froebeliane romane din Braşov (Scheiu).

—o—
„Reuniunea invetatorilor romani gr. din Distr. X-lea Braşov si-a tinut anul acesta adunarea generala in 25, 26 si 27 Sept. v. in comuna Rotbav. După serviciul divin si un imponent parastas, oficiat de d-nii protopopi Petric si Coltofeanu, insoţiti de 5 preoţi, preşedintele ordinar al reuniunii d-l Ioan Popca, profesor gimnasial, deschise şedinţa primă printr'o vorbire mândră, în care a înfăţişat starea Românilor pe la începutul acestui secol, numele puţin cunoscut, de care se bucura nemul nostru înaintea străinilor pe acele timpuri, arată apoi, cum luceferii Românilor, Petru Maior, Ghica, Clain etc. în timp relativ foarte scurt au schimbat totul spre bine. De încheiere pune la inima invetatorimei, ca să lucreze în preget pentru susţinerea frumosului ei renume, câştigat cu atâtea jertfe şi osânde. Urmă apoi desbaterea obiectelor din program, cari au fost foarte multe. Şedinţele toate au decurs în ordine. Prezenţi au fost vre-o 70—84 invetatori. O dare de seamă mai amănunţită vom aduce cu altă ocaziune.

—o—
Foc. Ni se scrie din Betlean, în com. S-Dobâca, cu data 10 Octomvre n.: Aşi noapte a izbucnit un foc în comuna învecinată Ruşii de jos, care a prefăcut în cenuşă toate clădirile preotului Constantin Pop, si anume: două grajduri, două şoprone, şira si mai multe cară de fân. Din noroc, atât clădirile, cât si nutreţul au fost asigurate la banca „Transilvania“. Casa parohială si stupina au rămas scutite de focuri.

—o—
Episcopul croat Strossmayer, după cum anunţă „Agramer Zeitung“ a îndreptat Banului Croaţiei, contelui Khuen-Hedervary o scrisoare, în care îl încunoscim pe acesta, că nu va lua parte la festivităţile, ce se vor aranja în Agram din incidentul vizitei monarhului. După cum se ştie, octogenarul episcop croat refuză să dea de-a apără înaintea Majestăţii Sale, de când, mai anii trecuţi, s'a ivit între monarh si episcop un conflict.

—o—
Inaugurarea palatului de justiţie din Bucuresci se va face în ziua de 4 Octomvre în piaţa în faţa a Regelui si a suitei sale, si a autorităţilor civile si militare.

—o—
Ultoi în viaţă Americană. La dl. Anthon Coşa, invetator în Miniş, se află mai multe copii de mii ultoi de viaţă, ultoi în viaţă Americană. Pentru informaţiuni a se adresa la sus numitul domn în Miniş (Menes, p. u. Gyrok.)

—o—
Instrucţiune în fluer. Domnul Iacob Nagy, cunoscutul virtuos în fluer, ne comunică, că este gata a da ore din fluer. D-na posedă fluere frumoase americane de lemn de grenadil. Se înţelege că instrucţiunea se face după cerinţele artei, pe note. Doritorii de a se perfecţiona în fluer să adreseze la artistul, care locuieşte în strada st. Nicolae Nr. 2.

Telegramă part. a „Gaz. Trans.“

Cluşiu, 12 Octomvre. Tabla regescă de aici a adus sentinţă în cauza *Moşilor din Scărişoara*, prin care dintre cei 27 judecaţi de către tribunalul diu Alba Iulia, tabla a mai achitat încă 14 inşi, rămând numai 13 inşi condamnaţi la câte un an temniţă. Motivarea e tot atât de forţată, ca şi în instanţa primă.

Coresp. „Gaz. Trans.“

Bucuresci, 28 Sept. 1895.

Stim. D-le Redactor!

Criza ministerială provocată de retragerea junimiştilor din cabinet, a adus cu sine dimisiunea ministerului Catargiu, care şi-a prezentat eri (?) dimisiunea în mâinile M. Sale. Regele se va pronunţa în consiliul de miniştri, ce se va ţine astăzi ori mâine şi în urma acesta se crede, că situaţiunea se va limpezi.

Până atunci însă şgomotele despre diferite combinaţiuni află încă viu răsunet în presă si în public. Se vorbeşte despre un cabinet Manu, care se restaureze vechia concentrare conservatoare fără junimişti, ba chiar se vorbeşte si despre retragerea partidului conservator, si venirea la putere a liberalilor.

Despre criza află următoarele amănunte interesante, pe cari le înregistrez numai: D. P. P. Carp, ministrul dimisionat, a publicat în ziarul său un comunicat, prin care spune, că junimiştii nu se vor mai împăca cu conservatorii. Această împrejurare a adus cu sine, că atât generalul Manu, cât si preşedintele Senatului, Cantacuzino, au declarat, că nu vor mai primi misiunea de a forma cabinetul. D-l Lascau Catargiu s'şi declarat, că fără junimişti e imposibil un cabinet durabil.

Despre venirea eventuală a liberalilor la putere se şvonesce, că o parte a liberalilor ar dori să fiă chemat a forma cabinetul Eugen Stasescu, fost ministru de justiţie sub I. C. Brătianu. Această dorinţă, spun ei, ar fi împărtăşită si de Rege, care ar fi obiectând în potriua d-lui Sturdza, că prea ar fi angajat în gestiunea română, creându-şi o situaţie dificilă faţă de Austro-Ungaria. Majoritatea liberalilor crede din contră, că D. Sturdza e şeful partidului, prin urmare el trebuie să formeze eventual cabinetul.

Se înţelege însă, că aceste sunt numai şvonuri, pe cari le dau sub totă rezervă.

Atât conservatorii, cât si liberalii ţin dese adunări intime, în cari se discută situaţiunea. Pe zilele de 2, 3, 4 Octomvre este proiectată o mare adunare intimă în Bucuresci a comitetului partidului liberal, la care vor lua parte si delegaţii din judeţe.

Situaţiunea, repet, se va lămuri probabil după consiliul de miniştri, ce se ţine sub preşedinţa Regelui.

Eri după prând s'au terminat marile manevre din toamna acesta prin o imponentă

defilare a trupelor pe platoul dela Floréscă, lângă Bucuresci.

Alaltaeri s'a făcut ultimul atac asupra forturilor în prezenţa M. S. Regelui, a Reginei, a principesei de Saxa - Meiningen (sora împăratului Germaniei) si a principilor: Leopold de Hohenzollern, de Saxa - Meiningen, a ducelui de Saxa-Coburg si a ataşaţilor militari streini.

Eri după amedzi la orele 1½ s'a început marea si strălucita defilare a 46,000 de ómeni, cu 6000 mai mult, decât cu câţi am fost intrat în războiu la 1877.

A fost un măreţ si impunător spectacol! Un sóre strălucitor işi revérse razele sale aurii asupra câmpului dela Floréscă, acoperit de trupe. Armele străluciu încă din depărtare, pând nisce fulgere la marginea orizontului, se auşiau nechiezatul cailor si strigăte de comandă.

Regele Carol era călare încunjurat de principii streini si de principesele (toţi călări), de ataşaţi militari streini în splendidele lor uniforme si de un strălucit si numărós stat major. Lângă Regele se afla M. S. Regina în trăsura, care era înhamată a la Daumont.

În faţa Regelui erau postate patru musici militare, cari după ce întonară imnul regal, începură a cânta marşul defilării.

Mai întâi a defilat corpul I de armată sub comanda generalului Berendei. La început defilă infanteria. Îşi crescea inima de bucurie, când vedeai ţinuta marşială a bravilor dorobanţi, cari după atâtea strapaţe au putut să defileze în cea mai desăvârşită ordine. Urmă apoi regimentele de artilerie câte patru tunuri în şir, apoi corpul sanitar, ambulanţa militară, trupele de geniu si în fine divizia de cavalerie constatătoare din mai multe regimente de roşiori si de călăraşi, cari defilă în trap întins. Se cutremura pământul sub copitele cailor, călăreţii stau neclintiţi pe cai, având o ţinută din cele mai cavaleresci.

În fruntea regimentului 4 de roşiori defilă comandantul lui A. S. R. principele Ferdinand; când densusul ajunse în dreptul M. Sale, salută cu sabia si apoi se alătură la suita regală.

După aceea defilă corpul II de armată sub comanda generalului Arion, în aceeaşi ordine, ca si corpul I.

Terminându-se defilarea, cele două divizii de cavalerie au făcut câte o şarjă si mai multe evoluţiuni.

Laude peste laude se aduceau tinerei armate române, care sub comanda marelui căpitan, a ajuns în timp așa de scurt la nivelul ori-cărei armate europene. Ataşaţii militari streini işi exprimau cu glas tare laudele lor.

Eu, care eram aproape cu câţi-va paşi de Regele, am putut observa cum M. Sa privea cu-o atenţiune încordată mişcările trupelor, salutând cu respect drapelele si mulţumind cu amabilitate la salutările oficerilor din fruntea trupelor. Am putut observa pe faţa seriósă a Regelui o adencă mulţămire internă, si din când în când câte un zimbet de satisfacţiune. Va fi fost mândru Domnitorul, că sub mâna sa si sub

supraveghierea sa a ajuns armata la actuala-i perfecţiune, stârnind admiraţiunea principilor streini si a ataşaţilor militari.

Un oficer superior străin s'a exprimat în următorul chip asupra acestor manevre „Am rămas încântat de ţinuta trupelor. Soldaţii români sunt mai rezistenţi si mai entusiaşi decât toţi soldaţii, pe cari i-am vădut manevrând până acum, si am vădut multe armate. Cu asemenea soldaţi între toate împrejurările ar pute să se facă minuni!.....“

Putem fi mândri noi Români de asemenea laude bine meritate, venite dela străinii, cari înainte numai cu două-deci de ani priveau încă cu dispreţ la mica noastră armată. Alăturând la aceste laude ale armatei române si laudele exprimate de împăratul Franciso Iosif, la manevrele din Transilvania, la adresa regimentelor românesci din armata austro-ungară, avem o iconă a bravurei soldatului român, putem să înalţăm capul si să privim peste umeri pe aceia, cari mai când era, diceau, că cu un batalion de honveţi bagă întréga armată română în Dunăre! Astăzi 300,000 de soldaţi români sunt gata aşi apăra până la ultima picătură de sânge strămoşescul lor pământ si libertatea ţării, dobândită cu atâtea jertfe.

Cadrul corespondenţei de faţă e cu mult mai restrins, decât să-mi pot da altmintrelea expresiune sentimentelor mele de bucurie si de mândrie, decât strigând din adencul inimei mele: *Trădescă armata română!*

Dicţionarul

numelor române de botez maghiarisate.

Éta aici un estras din ciudatul dicţionar, revédut si întărit de Academia de sciinţe maghiară în Martie 1893, despre care vorbim în articolul de fond:

Numele	
român	maghiar
Agneta	— Ágnes
Alexá	— Elek
Alexandru	— Sándor
Aldea	— Angyal
Angelina	— Angyalka
Antonie	— Antal
Arsenie	— Arzén
Augustin	— Ágoston
Aurelia	— Aranka
Aurora	— Hajnalka
Avisalon	— Absolon
Babeta	— Borbála
Barbara	—
Bartolomeiu	— Bertalan
Bucur	— Vidor
Claudiu	— Kolos
Câmpean	— Kampán
Canon	— Kónon
Chiriac	— Czirjék
Codrat	— Quadratus
Cola	— Miklós
Constantin	— Szilárd
Costea (Costan)	—
Crina	— Makrina
Cristea (Cristian)	— Keresztély
Custasiu	— Kustáz
Damian	— Dömjén
Dan	— Dániel
Danilá	—

Urniţi de ingerescul gând al părintelui lor, înduioşaţi de scumpetea si frumuseţea inelului, numai puţin însă si de a faptei, fiţi pornesc la drum pe căi deschilinite în largul lumii, spre a implini cu evlavie dorinţa părintescă.

Nevinovata lor inimă era cuprinsă de acum înainte numai de dorul, ca să impliniscă fiá-care cum va sci mai bine voia tatălui lor.

Ce ocaziune minunată era acesta, pentru de a intra în sufletul lor ura, pisma, egoismul si gelusia! Şi apoi, sciut este, că aceste negre si diavolesci păcate sciú se prăbuşescă tot ce stă în calea triumfului lor.

Aceşti fii însă erau scutiţi de patimele acestea, pe cari ei nu le cunoseau. Erau scărbiţi de păţania lui Iosif, când date de belea cu fraţii săi.

Fiţi nici nu se mai gândiau la inel, fiind ocupaţi numai de ideile nobile, cum si pe ce cale să implinescă mai bine dorul părintelui lor.

După trei luni, fi se întórseră acasă.

O, ce bucurie sufletescă, o ce scenă mişcătoare!

Crescerea bună, iubirea frăţescă, ascultarea de părinţi, frica Domnului, fericiţi sunt fii, cari le au acestea! işi dicea mângâiatul tatá.

Mândru de revederea fiilor, mai mândru însă de darea de semă a lor, el sta faţă în faţă cu fii săi, cari steteau înaintea lui ca înaintea unui judecător.

Părea, că e judecata de pe urmă! Domnul trage la dare de semă servitorii cu talanţii.

Fete senine, ochi plini de bucurie, buze zimbătoare, consciinţe liniştite si o tăcere adâncă stăpânesce sala de judecată.

Ângerul Domnului în vėzduh şede la mēsa verde cu cartea eternelor legi deschisă, ţinend în mână condeilul pentru de a purta oficiul de notar al acestui sânt săbor.

Momentul se apropie. Cortina se ridică, se dá signalul si judecata începe.

La provocarea părintelui, întâiul fiu luá cuvēntul si dice: Milostivul meu pă-

rinte! Un strein mi-a încredinţat o pungă plină cu aur, să o păstrez pân' ce şi va isprávi trebile. Am putut să-l înşál, fugind cu pungă cu tot, ori că, aşi fi putut să fur din aur, dar n'am vrut acesta. Am aşteptat, si când streinul s'a întors, eu i-am dat punga înderēt întrégă si nevătēmată.

Cu mulţămire sufletescă, răspunse Tatál: „Iubite fiule! Tu ai implinit o faptă foarte bună. Nu ai făcut însă alt-ceva, de cât ţi-ai implinit cu sântēniá datorinţa. De nu făceai așa, ai fi trecut de un om blăstēmat si înşelător. Ori-când, ori unde, în tot-dēuna trebuie înapoiat aceea, ce e al altuia.

Urméză la rând al doilea fiu. Acesta dice: Scumpul meu tatá! Într'una din zile în lungul meu drum, trecui pe lângă un lac mare si afund. Véd înspăimēntat cum un băiat cădú în lac si se cufundá! N'am stat la gânduri. Sării repede, ca si o înótătoare în valurile undulătoare ale apei, apucaí băiatul de păr si-l aruncaí pe uscat.

Băiatul nici nu sciea, ce 'i-se întēmplase. Simţea numai umeđela hainelor.

Fără ajutorul meu, iubite Tatá, băiatul sigur s'ar fi înecat. Eu l'am mântuit, i-am redat viaţa.

Adenc mişcat răspunse Tatál: Fiule! Tu încă ai săvērşit o faptă foarte bună si laudabilă. N'ai fi putut'ó însă scóte la cale, de nu-ţi da mână de ajutor Alérga, ai cui suntem cu toţii. Scris este: Alérga vitejesce, cu curagiu neînfrânt si cu abnegaţiune la momentul de lipsă, pentru a scăpa pe deapropēle tēu de primejdiá!

Vine rēndul la al treilea fiu: „Tatá“, dice el, „În călătoria mea am dat peste un duşman al meu, adormit pe marginea unei prăpăstii îngrozitoare. O întorsătură, un vis, o îmboldire a mea ar fi fost de ajuns să rostogolēscă pe inimicul meu în fundul prepastiei. Mórtea înfiorătoare era sigură. L'am deşteptat si l'am ferit de pericolul sigur al morţii“

„Ah, fiule!“ si dice tatál îmbrăţişându-l cu căldură. „Al tēu fii incluí! A face bine cu inamicul e cea mai frumoasă si cea mai milostivă faptă.“

Nobilul părinte si-a arătat nespusa

Demeter	—	Döme
Desider	—	Dezsö
Dimitrie	—	Dömötör
Dina	—	Dénes
Dionisie	—	"
Dometie	—	Domét
Dominic	—	Domokos
Dora	—	Dorottya
Dorca	—	"
Dorothea	—	"
Drăgălina	—	Sarolta
Dușu	—	Rudolf
Ecaterina	—	Katalin
Elena	—	Ilona
Elisa	—	Erzsébet
Elisabeta	—	"
Emanuil	—	Mano
Emeric	—	Imre
Eusebie	—	Ózséb
Eugen	—	Jenő
Fia	—	Zsofia
Fica	—	"
Filip	—	Fülöp
Filon	—	Filémon
Florea	—	Virág
Gaitin	—	Kajetán
Gavril	—	Gábor
Ghedeon	—	Gida
George	—	György
Giga	—	Gergely
Greta	—	Margit
Gugu	—	Gergely
Gurie	—	Guriás
Hariton	—	Kariton
Heladiu	—	Hellád
Hipolit	—	Ipolít
Hrisand	—	Krizsán
Iancu	—	János
Ignatie	—	Ignác
Icóna	—	Ikónia
Ilarie	—	Hilarius
Ileana (Ilinca)	—	Ilona
Ilie	—	Illés
Ilisie	—	Elizéus
Iontie	—	Leont
Inatie	—	Ignác
Iosif	—	Jozsef
Josim	—	"
Iosop	—	"
Josan	—	"
Iovu	—	Job
Indreiu (Andrei)	—	András
Ieronim	—	Jeromos
Inocențiu	—	Inceze
Jian	—	Zseján
Irimie	—	Ierémias
Irina	—	Iren
Irodion	—	Heródion
Isaie (Isailă)	—	Ezsajás
Istina	—	Juztina
Iuliu (Iulius)	—	Gyula
Laur	—	Lor
Laurențiu	—	Lörincz
Leca	—	Elek
Leon	—	Leó
Leontie	—	Leont
Lica	—	Vazul
Lucia	—	Lucza
Lup	—	Farkas
Magdalena	—	Magdolna
Macarie	—	Makár (Bódog)
Macaveiu	—	Makabéus
Manasie	—	Manasseus
Manea	—	Mano
Manuil	—	"
Margareta	—	Margit
Marghiola	—	"
Margita	—	"
Marina	—	Mariánna
Matteiu	—	Mátyás
Mateiu	—	Máté
Maxim	—	Maximus
Maximilian	—	Miksa

Mihail	—	Mihály
Mihu	—	"
Micu	—	Miklos
Mina	—	Minas
Minodora	—	Menodora
Mitrofán	—	Metrofán
Mitru	—	Dömötör
Nastasie	—	Anasztáz
Nache	—	Ignác
Niceta	—	Nikétás
Nicodim	—	Nicodémus
Onisie	—	Dénes
Onisim	—	Onesimus
Pantaleon	—	Pentele
Pantea	—	"
Pascu	—	Paszkal
Patriciu	—	Patrik
Pavel	—	Pál
Petra	—	Petronella
Petruța	—	"
Petric	—	Péter
Petru	—	"
Pintea	—	Pentele
Precup	—	Prolóp
Proca	—	Prokóp
Procopie	—	"
Radu	—	Rudolf
Răduț	—	"
Rafla	—	Ráchel
Raveca	—	Rebeka
Ruța	—	Theodóra
Serban	—	Servianus
Stefan	—	István
Safta	—	Erzsébet
Sava	—	Sebök
Siluan	—	Sziláz
Simeon	—	Szimeon
Simeun	—	Simon
Soca	—	Zsófia
Stoia	—	Szilárd
Stoian	—	"
Teodor	—	Tivadar
Tomas (Toma)	—	Tamás
Tită	—	Katalin și Mártha
Todica	—	Theodóra
Varvara	—	Borbála
Vasilie	—	Vazul
Vavila	—	Babilás
Vesa (Vesalie)	—	Vidor
Veta	—	Erzsébet
Vichentie	—	Vincze
Victor	—	Gyözö
Visarion	—	Bassarion
Vlad (Vladislav)	—	László
Vlasie	—	Balázs
Zaharie	—	Zakariás

Dela manevrele române.

Săptămâna acésta precum și în cea trecută s'au ținut manevrele regale ale armatei române în apropierea capitalei București în zilele de 22—27 Septembrie v. Manevrele acestea au avut o însemnătate deosebită și la ele au asistat afară de părechia regală română și a prințului moștenitor, mai mulți oșpeți princiar și atășai militari din statele streine. Eță ce raportéză „Monitorul oficial” despre cele petrecute în ultima și cea mai însemnată și a manevrelor române :

Marți, 26 Septembrie, la orele 9 dimineața, M. S. Regele, împreună cu A. S. R. Principele *Leopold de Hohenzollern* și A. S. Principele *Wilhelm de Hohenzollern*, au vizitat școala mixtă din comuna Buftea, primăria comunei Buftea, precum și subprefectura din acea localitate.

De aci apoi Suveranul însoțit de prea înalții săi oșpeți merse la gara Buftea și la orele 10¹/₂, porni cu trenul regal la fortul Mogoșoia.

Aci așteptau sosirea Augustului Suveran d-l ministru de război, d-l șef al marelui stat-major, d-nii ofițeri atășai militari streini, pentru a urma pe Suveran la continuarea manevrei, începută în zilele precedente; er comandantul regimentului de cetate, care servește forturile, făcu raportul M. S. Regelui.

Suveranul, înainte da a încăleca și a da ordin de începerea manevrei, merse împreună cu AA. LL. RR. Principii ce 'L însoțeau de vizită o parte a fortului, apoi împreună cu Principii ce 'L însoțeau și urmați de un număr de stat-major, încălecară și merseară toți spre pozițiile ocupate de trupe, cari așteptau semnalul spre a continua lupta începută în cele două zile precedente.

La orele 11¹/₂ trupele se puseră în mișcare.

În timpul luptei, M. S. Regele a mers pe toate pozițiile importante, de unde se puté vedea executarea diferitelor mișcări, precum și mersul în general al luptei.

La fortul Otopeni, se afla, încă dela începutul acțiunii, M. S. Regina, A. S. R. Principesa *Maria* a României, AA. LL. RR. Princesele *Charlota* și *Feodora* de Saxa-Meiningen, însoțite de damele de onoare, cari veniseră cu trenul regal din Sinaia pentru a asista la această interesantă manevră, ce se execută sub o parte din forturile cetății București, și la cari concuau și forturile respective.

La orele 3¹/₂, ideia specială a manevrei din ziua de 26 Septembrie fiind executată pe totă întinderea frontului de bătăie, Augustul Suveran dete ordin pentru încetarea manevrei, și trupele porniră spre a 'și relua cantonamentele destinate; er

MM. LL. Regele și Regina, precum și Augustii oșpeți și rude, rămăseră încă pe fort, luând o mică gustare, după care vizitară cu mult interes și acest fort, până la orele 4¹/₂, când se suiră în trenul regal, ce aștepta pe linia de centură, în apropiere de fort, plecând spre București.

La orele 5 trenul regal sosi în gara de Nord; aci așteptau sosirea Suveranilor: D-l Lascar Catargi, președintele consiliului de miniștri; d-nii miniștrii, d-l prefect al capitalei și o mulțime de lume, veniți pentru a saluta cu respect sosirea iubitorilor Suverani, cari luară loc în trăsurile Curții pentru a merge la Palatul din Capitală.

„*Timpul*” din București dice în tr'un articol de fond următoarele despre manevrele române din ăst an:

Ori cine a urmărit manevrele de ăst timp, dela început, adecă dela conștruirea trupelor până la ultimele lupte în fața fortificațiilor Capitalei și până la deșleul de er, a trebuit să se convingă de progresele enorme realizate în organizațiunea noastră militară.

Era un spectacol măreț, care făcea să salte ori-ce inimă românească, de a vedea patru-șeci și șese de rii de ostași ai țării defilând mândru înaintea Șefului lor suprem, inconjurat de înalți oșpeți și de o suită strălucită în care figurau mai mulți ofițeri streini, veniți pentru a-și da socotela de puterea noastră armată.

Îotr'adevăr, nimic nu pôte da o idee mai lămurită despre mișcarea ascendentă a Statului român decât creșterea treptată, dăr neîntreruptă, a forțelor sale militare, atât din punctul de vedere al numărului cât și din acela al organizării.

Este destul să constatăm, că armata care a trecut Dunărea la 1877 era abia de patru-șeci de mii de oameni, cu toate că reprezenta atunci aproape totă puterea noastră militară, pe când astăzi defilează 46.000 de soldați, care nu reprezintă decât contingentul a două corpuri de armată în timp de pace, adecă, aproape a patra parte din puterea armată, de care țera pôte dispune la nevoie, pentru a învedera uriașul paș ce am făcut înainte. Putem dăr dice cu drept cuvânt, că forțele noastre s'au împătrit.

Cătră d-nii institutori și învățători!

Am onoare a aduce la cunoștința d-voastră, că am publicat un curs de *Aritmetică și Geometrie* pentru clasele primare.

Acest curs se compune din 4 cărți de Aritmetică, câte una de fiă-care clasă, cu Povățitorul, și care sunt aprobate de on. minister român al instrucțiunii publice la concursul cărților didactice din anul curent.

Cursul acesta de Aritmetică s'a experimentat la școala de aplicație de pe lângă școala normală de institutori din București, unde sub-semnatul le-a pus în practică prin d-nii institutori.

Prin metoda ușoară, ce am întrebunțat-o la întocmirea lor, sunt sigur, că d-nii

sa mângâiere, mulțămire și îndestulare cu faptele săvârșite de generoșii săi fii, dicându-le din adâncul inimei să cultive acele fapte, să le păzescă din nēm în nēm, ca pe nisce prețioșe comori, aducătoare de fericire vremelnică și vecnică.

Oarda de sus, 1895.

Preotul
Ion Papiu.

Iancu Jianul.

Colo'n codrul afumat
Și de lume depărtat,
Cine șede cu-a lui ceta,
Cu-a lui ceta strinsă rotă,
Și pândesce la poteca,
Vr'un străin p'aci să trecă?
Este Iancu Jianul,
Voinicul și Olténul,
Căpitanul hoților
Și spaima ciocoilor.
El are opt-șeci voinici
Cu gujmane și cu chieș,
Voinici ageri la natură,
Făcuți bine la statură,

Îmbrăcați toți în mătășă,
Cu haine ca-o mirésă;
Cu pistole 's înarmați
Și cu puse încărcăți.
Ei păzesc pe la strîmtori,
Să despoe negustori,
Să ia tot la gălbienori,
Ce la purtat sunt ușori;
S'au să ia dela ciocoi
Caréle cu șese boi,
Fără plată, fără bani,
Că sunt lumii mari dușmani.
Și de pică'n mâna lor
Copii de-ai boerilor,
S'au vr'un ciocoiu mai bătrân
Cu punga plină la sin,
Atunci vai de el era,
Sorele nu-l mai vedea,
Mâna cu mórtea dedea,
De lume să despărția,
Fără popă, făr' lumină,
Fără slujba cea creștină.
Er haiducii îi diceau,
Ii diceau și-l chinuiau:
„Vai tu, ciocoiu blăstemat,
Făcuși multă strîmbătate,

Căci ne-ai răpit vitele,
Vitele și casele,
Și pe noi ne-ai împilat,
Fiă mare al tēu păcat.
Socoteai să ne despoi,
De tote, ca și pe oi;
Ba viața încă vréi,
Spurcate, ca să ne iai;
Dar vom lua noi pe a ta!
Dați, voinici, dați, iac'asa,
Dați făr' milă și păcat
În ăst mare blăstemat!
Căci și el a dat în noi,
Când odat' era ciocoiu,
Și acum încă ar da,
Dacă ar puté scăpa;
Dar viu noi nu l'om lăsa,
Din gheară nu ne-a scăpa.
Dați voinici, dați, iac' așa,
Să-i sară căpățina!”

Er de cădea 'n mâna lor
Copii de-ai sëracilor,
Cu galbeni îi încărcau,
Apoi drumul le dedeau,
Zicându-le: „Spuneți voi,

La boeri și la ciocoi,
Că Jianul cel vestit,
Mulți boeri a prăpădit,
Și sëraci a 'mbogătit;
Și boeri căți vor mai sta,
De Jian nu vor scăpa,
Că Jianu cu-a lui ceta,
Va ocoli lumea totă,
Și nici urmă de boeri
Nu va rămânea sub ceriș,
Și de ciocoi nici un nume
Nu va rămânea în lume,
Căci Jian și-a pus în gând
S'aducă țara 'n rând.
Țara 'n rând atunci va fi,
Când ciocoi vor peri,
Și toți oamenii-or fi frați,
De ciocoi n'or fi 'mpilați!”

Când ciocoi audia,
Ce Jian le pregătia,
Jalbă la Vodă dădea,
Vodă potera stringea,
Și în urma lor pornia.

Colo'n fundul codrului,

institutorii și învățătorii, cari vor binevoi a-le introduce în clasele d-lor, vor rămâne pe deplin mulțumiți. Căci vor ajunge la un bun rezultat.

Cât privește formatul cărților, hârtia, tiparul, cartonul și prețul lor, d-l librar-editor *Leon Alcalay* (București) a îngrijit a-le face să corespundă întocmai cu cerințele onor. ministeriu, astfel, că partea I, pentru clasa I costă 50 bani, clasa II 0.40, clasa III 0.50, clasa IV împreună cu Geometria 0.50, ér Povățuitorul necesar pentru toate clasele 0.50 bani.

Pentru ori-ce comande vă puteți adresa d-lui editor direct, sau puteți face cererea prin d-nii librari din orașul d-v. Primiți, vă rog, asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

V. Gr. Borgovanu,

prof. de pedagogia la școala normală de institutori și dir. al șc. de aplicații de pe lângă acea școală.

ECONOMIA.

Starea noastră economică.

Nu numai la noi sunt o mulțime de plugari, cari se plâng asupra stărei economice, care abia se mai poate suporta, ci în toate țările, cari se rașină mai mult pe plugărit. În toate țările din părțile noastre apasă pe agricultură de o parte concurența americană, australiană și celelalte, de altă parte introducerea nonelor reforme și îmbunătățiri economice.

Americanii, ca și cei-lalți producători de bucate și vite, ne apasă prin aceea, că pot să-și aducă produsele lor de peste mare și aici să le vândă cu același preț, ca și ale noastre, de nu cum-va încă și mai puțin.

Până acum plugarii noștri n'au prea știut, ce urmări poate avea concurența și îmbunătățirile asupra stărei noastre economice, acum însă o văd și simt cei mai mulți, căci aproape toate produsele noastre economice s'au înlesnit într'un mod de tot simțitor.

Nu așa s'ar fi întemplat, însă, decât plugarii ar fi fost mai deștepți și mai prevădători, decât și-ar fi știut deschide nouă isvóre de câștig, decât ar fi știut să planteze mai mulți pomi roditori prin grădinile lor, bunăoară, — decât rólele pomilor le-ar sci păstra și întrebuința mai bine, așa ca o parte să o păstreze peste iernă până primăvera, ér cea-laltă să o scie preface în vin sau rachiu bun de pome, ca să nu mai fiă siliiți a-și da banii pe rachiu ordinar de prin cârciume, care în cele mai multe casuri e stricat și otrăvit.

Trecând dela pomărit la legumărit, s'ar pute face asemenea mai multă economie: sămănând și cultivând tot-telul de legumi, nu numai

pentru trebuințele casnice, ci chiar și de vânzare, în loc ca să le cumpere și pe acelea tot cu bani gata.

Treptat cu aceste nouă isvóre de câștig, s'ar mai pute face nisce îmbunătățiri însemnate și în economia câmpului; s'ar pute da o mai mare atențiune gunoiului dela vite, cu ajutorul căruia s'ar pute îndoi rodirea bucatelor pe cele mai multe locuri. Pentru-că ori ce s'ar dice, nu este tot una a dobândi de pe un juger catastral negunoiit câte 8—10 hectolitre de grâu, în loc de 18—20, ce le-ar da acela-și pământ gunoiindu-l bine. În cazul din urmă, pe lângă același lucru se pot dobândi róle îndoite. La acesta s'au cugetat de bună seamă și acei plugari învățați, cari, pe lângă gunoiul vitelor, au început a mai gunoi încă și cu nisce gunoie maiestrite anume făcute, apoi cu cenușă, sare, var și altele, cari se presară mai cu seamă pe locurile sămănate, negreșit ca să îndoescă producțiunea pământului.

Unii din plugarii noștri nici gunoiul animalelor de casă, care, după cum se scie, pe unele locuri e fundamentul plugăritului, nu-l bagă în seamă după cum s'ar cuveni, ci îl tractează așa de mașter, încât scopul, la care se țintesc cu el, se ajunge numai în parte. După-ce adecă se scóte din grajd, se lasă în grămadă neaședat cum se cade, de-l risipesc porcii în toate părțile, ér mustul din el, de multe-ori se scurge pe ulițe, apoi ducându-l pe locuri în câmp, se lasă acolo în grămejore timp uitat în arșița sórelui, espus vânturilor și ploilor, până ce se scurge totă puterea roditoare din el. De sine se înțelege, că pe lângă o asemenea procedură, producțiunea pământului cu puțin se sporesce.

(Va urma).

BCH Chi / Central University Library

Din descoperirile lui Pasteur.

Turbarea și vaccinul turbării.

Cinci ani de-arëndul Pasteur și asistenții săi, s'au ocupat cu teribila bolă a turbării.

La 10 Decembre 1880, un medic cu numele *Lannelongue* presintă lui Pasteur primul cas de turbare, dic primul cas, căci atunci pentru întâia dată a început să se facă experiențe cu animale din scuipatul acestui bolnav. Un copil de 5 ani a fost mușcat adecă la față de un câine turbat. Părinții, nesciind că câinele a fost turbat, i-au dat îngrijirile trebuincioase, vindecând ranele de pe

față; dar după 21 zile copilul de odată a început să aibă o sete ardătoare, cerea apă, și când o vedea, momentan era coprins de tēmă și turie, și gura i-se încleșta și privirea lui devenea spăimântătoare. În această stare fu adus la spitalul din Paris, numit *Trousseau*. Bóla mergea înainte cu pași repezi, a doua zi chiar decă sufla cine-va pe față copilului, el intra într'un fel de spasme, delir și apoi látra ca cânele. Gura era plină cu spumă și delirul morții începu. Cu alte cuvinte copilul fu atins de turbare și muri fără a i-se pute ajuta.

Și acum începură experimentele pe animale: La 4 ore după mórte, se strinse spuma din gura copilului, și cu ea se altoi un epure de casă; epurile muri în 36 de ore. Cu spuma acestui epure se inoculă un al doilea, dér și acesta muri tot în 36 de ore. Acest fapt arată până la evidență că turbarea e contagiósă.

Inercarea cea d'ntēiu, făcută de Pasteur, spre a domoli puterea otrăvei, a dat bune rezultate și anume: El cultiva microbii turbării în gelatină, făcută din carne de vacă. Acestă amestecătură în primele zile este o otravă foarte puternică, decât însă se lasă mai multe zile la aer, otrava perde încetul cu încetul din puterea sa. Ast-fel un epure ultoit cu această otravă slăbită, se îmbolnăvesce, dér nu móre; acum, dacă i se dá o otravă mai tare, adecă o amestecare cu microbi de turbare, prospētă, epurile nu móre, căci fusese vaccinat (altuit) mai înainte cu o otravă mai slabă.

Acest vaccin, dicea Pasteur, nu poate fi bun, pentru că, spre a-l prepara, trebuie să așteptăm luni întregi, de ore-ce timpul incubățiunii bólei e pré lung.

Atunci se gândi Pasteur să introducă *virusul rabic*, adecă otrava turbării, de-a-dreptul la creier. El luă o bucatică de mēduvă de la un câine mort de turbare, și după ce o amestecă cu puțin bulion, o introduce în creierul unui câine sănētos. Animalul a devenit turbat după câte-va zile. Tot personalul laboratorului era plin de veselie, că s'a găsit un mijloc de a da animalelor turbare în câte-va zile, în loc de a aștepta un timp îndelungat până să se pronunțe.

Fără indoială era un mare câștig, căci, de la această idee, s'a născut o alta, și anume: Ce este un *virus fix*? Se numesc *virus fix* acea otravă, care poate să omóre un animal într'un timp determinat, d. es. în șapte zile, dela ziua când s'a inoculat. Am nevoie aci, pentru a

lămuri această chestiune, de a aminti experiențele lui Pasteur: De la un câine mort de turbare, a luat, după cum am mai spus, o bucatică de mēduvă, această mēduvă a introdus-o în creierul unui epure de casă, care epure a murit după 15 zile; de la acest prim epure a luat éráși o bucatică de mēduvă și a introdus-o la al 2-lea epure, acesta a murit în 13 zile, și așa a luat mēduvă dela al 2-lea și a inoculat pe al 3-lea; acesta a murit după 11 zile, și tot așa a vădut, că mēduva epurelui al 6-lea omórá pe un epure sănētos în șapte zile. Cu alte cuvinte cu cât otrava se trece de la un epure la altul, ea cu atât devine mai puternică; dar nici o dată nu póte aduce mórtea mai în grabă ca șapte zile. Decí Pasteur a obținut ceea-ce anunțase: *Virus seu vaccin fix*.

Dér de la acest fapt, și până a vindeca pe om de turbare, era încă o distanță colosală. Trebuia găsit un mijloc, ca acest vaccin, numit *fix*, să fiă modificat, adecă să fiă slăbit, căci de alt-mintrelea, introdus în corpul omului, numai decăt i-ar fi dat turbarea. O mulțime de experiențe se făcură pe animale, până ce lui Pasteur i veni în gând, să pue bucățele de mēduvă de epure cu *virus fix* (de 7 zile) sub clopote de sticlă, în care să arunce câte puțină potasă, ca să usuce aerul din clopot. El a observat că cu cât mēduva sta mai mult sub clopot cu atât ea nu mai e așa otrăvitoare: ast-fel decât se altoesce un câine cu o mēduvă care a stat sub clopot, 15 zile, cânele nu móre; mai mult, decât pe acest câine îl mușcă un alt animal turbat, cânele ultoit nu se mai îmbolnăvesce de turbare.

Serii de câni au fost altoiți treptat, cu mēduvi de 15, 14, 13, 12, 11, 10, zile și până la mēduvă de o zi, fără ca să turbeze. Acești câni au fost lăsați să fie mușcați de alți turbați, și nimic nu li s'a întemplat. „Acum ce bine ar fi,” dice Pasteur, „decă ași pute aplica la omul atins de turbare această metodă, adecă să-l altoesc mai întâi cu mēduva slabă de 15 zile și să merg încet, încet, până ce ași ajunge la mēduva de o zi, adecă la mēduva cea mai violentă; în acest cas, cred că l'ași putea scápa de turbare.”

Ocasiunea nu lipsi. La 4 Iulie 1885, un copil de 9 ani, al unui brutar din Alsacia fu mușcat de un câine turbat. Părinții copilului spăimântați începură a se plânge în toate părțile, cereau ajutor pentru micul *Ioseph Meister* (așa se numea copi-

Unde-i casa lotrului,
Șede Jian cu-a lui cētă,
Cu-a lui cētă strinsă rōtă.
Și jōcă hora 'ncheiată.
Er Jian le chiesce
Și din gură le grăesce:
„Sus, voinici, în hora mare,
Cu galbeni la pozonare;
Sus, voinici, hora jucați,
De poteră nu grijați,
Că pân' Jian va trăi.
De voi nici un réu n'a fi!
Dați, feciori, jos la opincă,
Să facem focul sub stâncă,
Să frigem câte o junincă,
Și ședēnd pe buciemel,
Să mănăcăm carne de miel,
Să bem vin din burdușel,
Și să trăim frumușel,
Că pân' Jian va trăi,
De voi nici un réu n'a fi!
Sus, voinici, hora jucați,
De poteră nu grijați!”

Bine vorba nu sfērșia,
Potera îi ocoala,

Toți haiducii au scăpat,
Numai Jian sta legat:
Sērăcii s'au întristat,
Ciocoi s'au bucurat!

Cine șede la 'nchisóre,
Legat de mâni și picióre?
Cine șede întristat,
În temniță aruncat,
De trei luni nejudecat?
E Jianul, e Oltēnul,
Este Iancu căpitanul,
Care'n boeri a băgat
Spaima până la ficat!
La ziua de judecată
Boerii toți se arată,
Și ținură mare sfat,
Ca să fiă spândurat,
Și cerură'n gura mare
Chiar atunci a lui perđare.
Atunci Jian osândit,
Așa lui Vodă a grăit:
„Ascultă, Vodă 'mpērat,
Ce pe mine m'a'ndemnat,
Să las casă și soție,
Și s'apuc la haiducie!”

Vodă mi l'a ascultat,
Iar Jian a cuvēntat:
— „Frunză verde fōie rară,
Până eram jos la țară,
Îmi era viața amară,
Nu sciam cum să muncesc,
Pânea să-mi agonisesc,
Și copiii să-mi hrănesc;
Nu sciam cum să trăiesc,
Căci ciocoi blăstēmați,
Te sugeau pân' la ficat.
Așa s'or fost înmulțit,
Nu era mod de trăit.
Ajungēnd în așa stare,
Am eșit între hotarē,
M'am suit pe un dél sus,
Întristat, pe gânduri pus,
Și când ochii mi-am întors,
Mē uitai pe vale'n jos,
Vēđui óm-nii arând,
Cu pluguțele în rēnd;
Numai al meu pluguleț
Sta ruginit în coteț;
Numai plugulețul meu
L'o 'ntelenit Dumneđeu,
Căci boii ce am avut,

Ciocoi mi i-au vēndut.
D'atunci n'am ce să mă fac,
Am rămas un biet sērăc.
Mē rugai dar de bogăți,
Cari au boi și au argați,
Să-mi dea boii pe un cias,
Să-mi ar și eu loc d'un pas.
Dar inzadar m'am rugat,
Că 'n seamă nu m'or băgat.
Atunci acas' mē'ntorsei,
Și în gând așa țisei:
„Dare-ar bunul Dumneđeu,
Să are și plugul meu,
Să sămēn brēzdă alésă
În codru la frunza désă,
Să fac spaimă, să fac frică,
La ómenii de nimică;
Pe bogăți și pe ciocoi
De galbeni să mi-i despoi.
Că nu-i păcat și nu-i milă,
Că ei fac la ómeni silă,
Să lase a iobăgie,
S'apuce la haiducie.”
Atunci, Dómne, ce-mi făcui?
Plugulețul mi-l vēndui,
Și pe el imi cumpērai

lul). Atunci un medic din oraş sfătuieşte pe tatăl copilului să plece în grabă la Paris, la d. Pasteur, care singur este în stare să-l sfătuiască ce este de făcut. A doua zi după muşcătură copilul fu prezentat lui Pasteur. De şi sigur de cercetările şi descoperirea sa, totuşi Pasteur avu orecare greutate de a aplica descoperirea sa la om, de aceea el chemă doi profesori de la facultatea de medicină, pe d-nii *Vulpian* şi *Grancher*, şi numai atunci primi să aplice metoda sa. Incepu cu mada de cea mai puţin otrăvitoare, adică de a 15 a zi. După 13 altoiri Pasteur lăsa copilul d-rului Grancher, în observaţiune, ér el plecă din Paris. În fie-care zi se schimbă depeşi între aceşti doi omeni. Pasteur şi noaptea visa, că copilul a murit de turbare. Faptele s'au petrecut însă din contră: după 21 de zile copilul a fost complet vindecat şi a plecat în Alsacia.

Cinci-spre-dece luni a urmat o corespondenţă între micul Ioseph Meister şi Pasteur, asupra sănătăţii celui d'întăiu, până ce copilul plictitis de atâtea scrisori incepu să nu mai răspundă. Atunci Pasteur îi trimise ultima scrisoare prin care îl dojenia. Copilul îi răspunse: „Iartă-mă scumpul meu salvator, eu mă găsesc sănătos, dorm, şi mănânc bine.“ Vestea despre această vindecare se răspândi ca fulgerul în totă lumea, şi bolnavii din toate părţile fură trimişi la Paris spre a fi lecuiţi de turbare.

Şi de astă dată s'au ivit mulţi omeni invidioşi şi răutăcioşi, cari au combătut această descoperire, dar adevărul a triumfat.

(„Ap. Săn.“)

POVEŢE.

Să nu cetiţi când mâncaţi! Mulţi omeni când se găsesc singuri, au obiceiul să cetesască, când stau la masă. Acest obicei trebuie stărpit, mai cu seamă de către persoanele, cari, ca să nu-şi pierdă vremea, continuă, când se aşedă la masă, un studiu ori o lucrare începută mai înainte. Decă cine va cetesce la masă, trebuie să alegă o lectură veselă, hazlie. Obiceiul general de a ceti la dejun diarul, nu este rău. Lectura diarului dă mesenilor subiecte de conversaţie şi nu prea obosesc creierul. Cu toate acestea e mai bine, ca omul să nu cetesască absolut nimic în timpul cât stă la masă. Digestiunea, seu mistuirea, se face tot-deuna mai bine când mintea este liberă de ori-ce preocupă-

tie, şi când procesurile naturale se implinesc fără a fi impiedicate de munca gândirei. E foarte sănătos, când cine va pôte să prândescă încunjurat de o societate veselă. Din contră, o persoană care este necăjită, obosită seu escitată nu pôte mistui în mod satisfăcător.

Insomnia. Nimic nu e mai rău, decât insomnia, nimic nu enervază şi obosesc pe om mai mult decât această patimă. În timpul stărei de veghiere creierul usedă nervii săi şi se consumă el singur. În timpul somnului creierul se despăgubesc. Decă această despăgubire nu echivalăză cu cheltuiala, rezultatul este lesne de prevădit. De multe-ori o noapte de insomnia e de ajuns, ca să dobore pe omul cel mai tare, şi să-l facă incapabil de a-se deda la munca lui zilnică. Prea multe persoane supuse la insomnia, recurg la mijloce narcotice (adurmitore). Acest obicei e foarte rău şi nu isbutesce niciodată. Din contră sunt o mulţime de mijloce bune şi cu efect. Spre a-se vindeca cine va de insomnia de multe-ori e destul, ca să schimbe aerul şi locul. Une-ori o compresa rece aplicată în regiunea stomacului seu a ficatului provăcă somn. Decă somnul nu este adênc, ci intrerupt, să se reînoscă compresa rece, de câte-ori persoană suferindă se trezesc. De multe-ori să pôte obţine somnul spălându-se seu stropindu-se cine va cu apă rece înainte de a-se culca pe pat. La prând şi la cină nu e bine să se sôrbă licide calde ori ciaiă, căci la din contră s'ar putea declara insomnia. Decă nopţile rele sunt pricinuite de o stôrcere de puteri generală, trebuie să se mănânce peste zi câte puţin şi des, şi în cazul acesta sunt foarte recomandabile plimbările în aer curat.

Cum se păstrează pomele peste érnă? S'au făcut încercări deosebite spre aflarea modului de a păstra pomele şi cu deosebire strugurii peste érnă. Francesii au şi aflat un mod, care este foarte simplu şi îl pôte face ori şi cine, şi dintre economii noştrii dela sate. Etă cum: Ne îngrijim ca pivniţele noastre să fiă căldute bine (8—10 gr. căldură). Luăm apoi o ladă şi batem pe partea din lăuntru a ei leţişore în cari batem de-arêndul, la o mică depărtare unul de altul, cu şi acăţăm strugurii de codiţe ca să spânzure în ladă. Luăm apoi un vas larg la gură (blid) şi îl umplem cu spirt punându-l pe fundul lăzii. Apoi punem capacul, (coperişul) şi o incuim

ca să nu umble nimeni până când voim să stea strugurii. În modul acesta spirtul aburesce cu încetul, ferind strugurii de putredine. Tot așa putem face şi cu alte pome. Mirosul de spirt nu se va simţi de loc.

MULTE ŞI DE TOATE.

Un mire de 81 de ani.

Se scrie din Viena cu data de 25 Septembrie:

Eri s'a celebrat o cununie interesantă. Mirele, care nu era văduv, ci pentru prima óra în viaţa sa a păşit la taina căsătoriei, n'are mai puţin ca 81 de ani; mirésa lui numără 42 de primăveri. Mirele e lucrător într'o fabrică. El îşi implinesce şi astăzi serviciul cu acurateţă, punctualitate şi circumspecţie, ca acum 50 de ani. De repetite-ori i-s'a dis să se mai cruţese eventual să se retragă în pensie; şeful lui a voit, în cazul acesta, să-i urce salarul. El însă era foarte simţitor, de aceea lumea l'a lăsat în pace.

Nici un om nu-şi aduce aminte ca mirele în cestiune să fi fost vre-odată bolnav si să se fi abătut numai odată dela modul lui regulat de viaţă. Se scula de dimineţă şi se culca de vreme. Un pahar cu lapte e totă cina. Numai la ocaziuni festive bea un păhărel de vin. Mersul lui e drept aprópe ca al unui soldat. A ţinut totdeuna să fiă frumos îmbrăcat şi curat, să aibă o locuinţă curată, nu cheltuia niciodată peste léta lui.

Pe soţia, care a luat'o în căsătorie, mirele o cunoşcea mai de mult. Ce motive îl vor fi făcut să se hotărască a-se căsători nu se scie, pentru-că el nu vrea să le spună.

Literatură.

În „Institutul Tipografic I. Liviu Albini“ din Sibiu a apărut o broşură de dl *Ioan Moţa*. În partea primă a broşurei se află frumosul articol „*Fără podobe, fără alai*“, ce a fost publicat în foia noastră, ér în partea a doua se află un şir de nume naţionale şi străbune, împreună cu însemnătatea lor. Unele din aceste nume însă, de şi foarte românesce, le găsim traduse pe unguresce în dicţionarul oficial, de care vorbim în alt loc al numărului nostru de astăzi. Costă un exemplar din broşură 10 cr.

În editura librăriei *Ciurcu* din Braşov a apărut o frumoasă şi elegantă broşură, intitulată: **Balade populare** din gura poporului b naşen, culesse de *George Cătană*. Conţine 17 balade în versuri, dintre cari unele mai ales foarte frumoase. De proba reproducem una din aceste balade în foiletonul nostru de astăzi. Un exemplu (189 pag.) costă 30 cr.

Doine şi strigături din Ardeal, date a ivélă de *Dr. Ion Urban Jarnik* şi *Andrei Bărseanu*. Acesta este titlul unei dintre cele mai bogate şi mai bune colecţiuni de poezii populare ardelenesci, Tipografia A. Mureşianu Braşov. Conţine 431 pagine, cu mulţime de doine de dragoste, de dor şi jele, de muştrări şi blăstémuri, doine haiducesci, de-ale cătăniei, apoi strigături bêtărănesci şi colinde. Cartea e însoţită de-o prefaţă de dl *Andrei Bărseanu*, în care se arată, că buna primire, de care s'a bucurat această carte la 1885, când s'a publicat prima ediţiune, a indemnă pe dl librar din Braşov, *Nicolae Ciurcu*, să scoată această a doua ediţiune, anume întocmită pentru popor. Costă un exemplar numai 75 cr. De vëndare la librăria editore *Ciurcu* în Braşov şi la celelalte librării.

Calendarul septemanei. SEPTEMBRE are 30 zile. RĂPSCIUNE.

Zilele	Călend. Iul. v.	Călend. Gregor.
Dum.	1 S. apost. Ananie	13 Coloman
Luni	2 S. Cipr. şi Eust.	14 Galustus
Mărti	3 S. m. Dionisie	15 Teresia
Mer.	4 S. pâr. Ieroteu	16 Gal apost.
Joi.	5 S. m. Catarina	17 Hedvig
Vin.	6 † S. apost. Toma	18 Ev. Luca
Sâm.	7 Ss. Sergiu şi V.	19 Ferdinand

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 9 Octomvre n. 1895.

Săminte	Cantitatea per Hect.	Preţul per 100 ohlogr.	
		dela	până
Grân Bănăţenesc	80	6.40	6.50
Grân dela Tisa	80	6.45	6.60
Grân de Pesta	80	6.50	6.55
Grân de Alba-regala	80	6.40	6.55
Grân de Bácska	80	6.50	6.65
Grân ung. de nord	80	—	—

Săminte vechi ori nouă	soiul	Cantitatea per Hect.	Preţul per 100 ohlogr.	
			dela	până
Săcară	nutreţ	70-72	5.80	5.85
Orz	de vinars	60-62	5.50	5.20
Orz	de bere	62.64	5.50	6.80
Orz	de bere	64.66	6.00	8.25
Ovės	—	89.41	5.60	5.90
Cucuruz	bănăţ.	75	—	—
Cucuruz	altă soi	78	—	—
Cucuruz	—	—	—	—
Hirică	—	—	—	—

Produse liv.	Soiul	Oursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luţernă ungar.	38	50
—	francesă	—	—
—	—	33	46
Oleu de rap.	roşia	—	—
Oleu de in	rafinat dupla	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	62.50	68
—	dela ţeră	—	—
Slănină	svântată	53.50	54.50
—	afumată	59	60
Său	—	—	—
Prune	din Bosnia în buţi	17.25	17.75
—	din Serbia în saci	14.25	14.50
Lictar	slavon nou	18.25	18.75
—	bănăţenesc	—	—
Nuci	din Ungaria	—	—
Gogoşi	unguresci	—	—
—	sêrbesci	—	—
Miera	brută	—	—
—	gabină strecurată	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—
Spirt	brut	—	—
—	Drojdiţe de spirt	—	—

Preţurile cerealelor din piaţa Braşov.

Din 11 Octomvre st. n. 1 95

Măsură seu greutatea	Calitatea.	Valuta a	
		fr.	tr.
1 H. L.	cel mai frumos	5	20
—	mijlociu	4	80
—	mai slab	4	60
—	Grân mestecat	3	50
—	Săcară frumôsă	3	60
—	mijlociă	3	—
—	Orz frumos	3	40
—	mijlociu	3	10
—	Ovės frumos	2	20
—	mijlociu	—	—
—	Cucuruz	4	60
—	Malaiu	3	80
—	Mazere	5	30
—	Linte	7	—
—	Fasole	4	30
—	Sămênţă de in	8	50
—	Sămênţă de cânepă	4	30
—	Cartofi	—	75
—	Mazeriche	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	44
—	Carnea de porc	—	52
—	Carnea de berbec	—	32
—	Seu de vită prôspăt	23	—
100 kil.	Seu de vită topit	33	—

Bursa de Bucureşci

din 9 Octomvre n. 1895.

Valori	Do-banda	Scad. cup.	Cu bani gata
Rentă română perpetuă 1876	5%	Apr.-Oct.	103
Rentă amortisabilă	5%	—	100
— (Impr. 1892)	5%	Ian.-Iul.	100
— din 1893	5%	—	100
— 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	96
— (Impr. de 32. 1/2 mil.	4%	Ian.-Iulie	89
— (Impr. de 50 mil.	4%	—	89
— (Imp. de 274 m. 1890	4%	—	89
— (Imp. de 45 m. 1891	4%	—	89
— (Im. de 120 iul. 1894	4%	—	89
Oblig. de Stat (Conv. rurale).	6%	Mal.-Nov.	102
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10	—	283
Oblig. comunei Bucureşci 1883	5%	Ian.-Iul.	97
— „ „ „ din 1884	5%	—	—
— „ „ „ din 1888	5%	Mal.-Nov.	—
— „ „ „ din 1890	5%	Ian.-Dec.	98
— „ „ „ „	5%	Mal.-Nov.	98
Scrisuri fonciare rurale	5%	Ian.-Iulie	94
— „ „ urbane Bucureşci	6%	—	101
— „ „ „ Iaşi	5%	—	91
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	—	—
— v. n.	—	—	—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	—
Banca Naţion. ult. div. 86.—	500	intr. v.	1575
Banca agricolă	500	150 v.	222
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	408
Naţionala de asig. ult. div. 43 lei	200	—	418
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	—	355
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	—	175
Soc. Rom. de Hârtie ult.	100	—	—
„Patria“ Soc. de asig. ult. d. 4 lei	100	—	100
Soc. rom. de petrol em. u. d. 0	200	—	—
— „ „ „ 2 em. u. d. 0	100	—	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	300	—	—
„Bistriţa“ soc. p. f. hârtii 30	1000	—	—
Societ. p. const. de Tramways	200	—	—
20 franci aur	—	—	2004

Opusculiţă, hai! hai!
 Şi voinici câţi aşa furăm,
 Toţi o cetă ne făcurăm,
 Vr'o opt-zeci de feciorei,
 Toţi cu dor de gălbinei;
 Toţi ca să ne răsbunăm,
 De ciocoi să ne scăpăm.
 Şi ne-am dus cu toţi, ne-am dus
 Ne-am dus la codru în sus,
 Tot cântând, tot chiuind,
 Şi pe ciocoi blăstémând.
 Când prindeam vre-un ciocoi,
 De cei mari de cei găzdoi,
 Îndată îl omoram,
 Eră banii îi luam,
 Şi cu ei bine trăiam.
 Er vr'un sêrac de prindeam,
 Mulţi galbeni îi dăruiam,
 Mare cogat îl făceam,
 Nicî un pâr nu i atingeam.
 Făcend aşa, Împérate,
 Eu cred că nu am păcate,
 Că am stîrpit iarba rea,
 Ce crescuse 'n ţara ta,
 Şi am sdrobit lipitori,
 Cari sugeau pe muncitori.

Mă rog dar, Măria ta,
 Ca să schimbî judecata!
 Nu crede-a boerilor,
 Ci crede-a sêracilor,
 Că boerii nu-ţi vréu bine,
 Ei ar voi şi pe tine
 Să te vadă spânzurat,
 Ca pe omul blăstémnat;
 Rogu-mă dar de iertare,
 Cam dis o vorbă prea mare!

Vodă dacă auđia
 Pe Jian vorbind aşa
 El îndată poruncia,
 Pe Jian îl deslega,
 Şi slobod că mi-l lăsa.
 Eră Jian ce-mi făcea?
 El la Vodă că-mi mergea,
 Mânile îi sêruta,
 Şi frumos îi mulţamia.
 Apoi în lume pleca,
 Şi trăia el cum putea,
 Mulţamind lui Dumneđeu,
 Că l'a scăpăt dela rău.

Cursul losurilor private
din 9 Octomvre 1895.

	camp.	vand.
Basilica	7.60	8.—
Credit	201.—	202.—
Clary 40 fl. m. c.	57.—	59.—
Navig. pe Dunăre	140.—	146.—
Insbruck	28.—	—
Krakau	27.—	28.—
Laibach	22.50	23.50
Buda	60.75	61.75
Palffy	57.25	53.25
Crucea roșie austr.	17.50	18.10
dto unğ.	10.90	11.30
dto ital.	18.25	18.—
Budolf	23.25	24.25
Salm	70.—	71.—
Salzburg	26.50	27.50
St. Genois	71.50	72.50
Stanislaw	42.75	46.—
Treitine 4 1/2% 100 m. c.	150.—	—
dto 4% 50	72.—	76.—
Waldstein	53.—	56.—
Serbesci 3%	37.50	37.60
dto de 10 franci	—	—
Banca h. unğ. 4%	128.50	129.30

Târghiul de rimători din Steinbruch.

Starea rimătorilor a fost la 7 Oct. de 20,891 capete, la 8 Oct. au intrat — capete și au eșit 561, rămânând la 9 Oct. un număr de 20,330 capete. Se notază marfa: unğurească veche grea dela — cr. până la — cr. marfa unğurească tineră grea dela 54 — cr. până la 55. — cr. demijloc dela 54 — cr. până la 55. — cr. ușor dela — cr. până la — cr. Marfa țărănească grea dela — până la — cr. de mijloc dela — cr. până la — cr. ușor dela — cr. până la — cr. Marfa sârbescă, grea dela 53. — cr. până la 54 — cr. Transito, mijloci a gree dela 53. — cr. până la 54. — cr. transito ușor dela — cr. până la — cr.

Cursul la bursa din Viena.

Din 11 Octomvre 1895.

Renta unğ. de aur 4%	121.55
Renta de corone unğ. 4%	99.30
Impr. căil. fer. unğ. în aur 4 1/2%	124.—
Impr. căil. fer. unğ. în argint 4 1/2%	101.20
Oblig. căil. fer. unğ. de ost. I. emis.	121.30
Bonuri rurale unğare 4%	98.10
Bonuri rurale croate-slavone.	—
Imprum. unğ. cu premii	160.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	144.—
Renta de hârtie austr.	100.50
Renta de argint austr.	100.90
Renta de aur austr.	121.40
Losuri din 1860	152.50
Napoleoniori.	9.55 1/2
Mărci imperiale germane	58.90

London vista	120.90
Paris vista	47.65
Rente de corone austr. 4%	101.10
Note italiene.	45.30

Cursul pietei Brașov.

Din 11 Octomvre 1895.

Bancnote rom. Camp.	9.49	Vënd.	9.52
Argint român. Camp.	9.44	Vënd.	9.50
Napoleon-d'ori Camp.	9.50	Vënd.	9.53
Galbeni Camp.	5.62	Vënd.	—
Ruble rusei Camp.	128.—	Vënd.	—
Lire turcești Camp.	58.60	Vënd.	—
Mărci germane Camp.	10.75	Vënd.	—
Seria. tonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	101.75

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Anunț.

Am onore a încunoscinta On. public și on. mea clientelă, **că mi-am strămutat locuința în strada Negră Nr. 5,** (în etagiu, lângă băcănia d-lui Grădinar), unde se află și

Atelierul meu de pantofăria.

Imi iau voiă tot-odată a face cunoscut On. public, că prin îndelungata mea praxă câștigată atât în Bucuresci, cât și aici în Brașov, **unde lucrez ca măestru independent** de un șir de ani, mi-am câștigat încrederea on. public, căruia i-am dat nume-rose dovești, că știu confecționa după măsură toate soiurile de încălțăminte, din material de prima calitate, durabil, esterior elegant și cu prețuri moderate

Atrag din nou deosebita atențiune a on. public **asupra lucrărilor mele de lux,** cari sunt de-o confecțiune elegantă.

Cu înaltă stimă:

VASILE OCĂȘIANU,
măestru pantofar în Brașov.

— AVIS. —

Avem onore a recomanda on. public pentru

Sesonul de Tómnă și Érnă

fabricatele noastre din lână curată, recunoscute ca solide, pentru care garantăm și anume:

Stofe de rocuri, pantaloni, pardesiuri, pal-tóne de érnă, stofe de uniforme, **Postavuri și Loden** de prima calitate, și execuțiune foarte îngrijită. **Pieduri** pentru bărbați. **Stofe de că-măși. Plapome de lână și covore de podini.**

Prețuri foarte moderate.

Rugând On. noastră clientelă din loc și din afară a visita magazinul nostru spre a se convinge atât de escelenta calitate a mărfurilor, cât și de ieftinătatea lor.

Cu deosebită stimă:

1-8

VILHELM SCHERG & C-ie.

Caete cu mostre stau la dispozițiã.

Ajutor grabnic și sigur

pentru BCU Cluj / Central University Library Cluj

SUPERINTE DE STOMACHU ȘI URMARILE ACESTORA!!

Mijlocul cel mai bun și eficace pentru menținerea sănătății, curățirea sucurilor precum și a sângelui și pentru promovarea unei mistuirii bune este deja pretutindea cunoscutul și plăcutul

„Dr. Rosa's Lebens-Balsam“.

Acest balsam preparat cu îngrijire din erburile alpine cele mai bune și tămăduitoare se dovedește ca foarte folositor în contra tuturor greutăților de mistuire celor de stomach, lipsa de apetit, rigăelei, congestiunilor, haemoroidelor etc. etc. În urma eficacității sale a devenit acest balsam acum un singur și dovedit **medicament de casă popular.**

Sticla mare costă 1 fl., mică 50 cr.

Mii de scrisori de recunoștință stau la dispozițiã!

FIȚI ATENȚII!!!

Spre a evita înșelătorii, faci pe fiecare atent, că fiã-care sticlã cu **Dr. Rosa's Lebens-Balsam,** care singur numai de mine este preparat după receta originalã, este învelitã în hãrtia grãsoã albastrã, care poartã în lungul ei inscripțiã: **Dr. Rosa's Lebens-Balsam** din farmacia „zum schwarzen Adler“, B Fragner, Prag, 205—3 în limba germãnã, boemã, unğar și francez, și cari sunt provãdate cu alãturate marcã a fabricii luatã sub scutul legal.

Dr. Rosa's Lebens-Balsam

Veritabil se pôte procura numai în Depositulã principalã alã producãtorului

B. Fragner,

Farmacia „Zum schwarzen Adler“ Prag 205—3.

In **Budapesta:** la farmacia I. von Török.

Tôte farmaciiile din **Brașov,** precum și tôte farmaciiile mai mari din monarhia Austro-unğarã au depositu din acest balsam de viațã.

Totu de acolo se pôte avea:

Alifa de casã universalã de Praga

(Prager Universal-Haoussalbe)

unã medicamentã sigurã și prin mii de scrisori de mulțãmire recunoscutã în contra tuturor inflamațiunilor, rãnilor și umflãturilor.

Acestã se întrebunțãzã cu succes sigurã la inflamațiuni, la stagnațiunea laptei și întãrirea țitelor cu ocazii nea fuțercãrii copilului, la abscese, ulcere, pustule cu puroiu, carbuncule; copturi la unghie, la panariții (ulcerațiuni la degete, la întãrituri, umflãturi, tumore glandulelor limfatice, lipume etc. — Tôte inflamațiunile, umflãturi, întãrituri se viadeã în timpul celui mai scurt; la casurã iusã, unde s'a formatã deja puroiul, absorbã buba și o vindecã în timpul celui mai scurtã fãrã dureri.

In cutiãre a 25 și 35 cr.

Fiți atenți!

De-ore-ce alifa de casã universalã de Praga se invițãzã foarte desu, faci pe fiã-cine atentã, ca singurã numai la mine se preparãzã după receta originalã. Acestã este nu-

mai atuncã veritabilã, decã cutiãrele din me atã galbinu, în cari se pune, suntã înfãșurate în hãrtia roșia pe care se aflã tipãritã în 9 limbi esplicațiunea cum se întrebunțãze, împachetate și în cartone vinete, — cari suntã provãdate cu marca fãbricei de mai susu.

Balsam pentru auđ.

(Gehör-Balsam)

Celui mai probatã și prin multe încercãri celui mai temeinicã medicamentã pentru vindecarea auđului greu și spre redobãndirea auđului perdutu. **1 Flacon 1 fl.**

Pomișori de perseci spre vëndare engros.

Se aflã gata spre vëndare: circa 80,000 bucãți pomișori, 103 diferite specii exceleente de 1—2 ani, cu rãdãcini grãse; pomișorii dupã mãrime, dela 20 pãnã la 40 cr.

Prețurile	100 bucãți pomișori	40 cr., seu 1 pãnã la 100 specii	fl. 38
en gros	250 "	" " " 1 " "	100 " " 36
	500 "	" " " 1 " "	100 " " 35
per 100 pomișori	1000 "	" " " 1 " "	100 " " 32
	5000 "	" " " 1 " "	100 " " 30

Mare asortiment de speciile urmãtoare (dintre cari multe specii americane vëratice), Amsden, Beatrix, Egresi duranc, Mignonne hative mari, Miguonne tardive, Gyümöleskertek királynöje, Honeyvell, Korai Sãndor, I. Lipot, Lord Palmerston, (tot ca Sãind Jose), MATELCA premiata, Me-zõ-komãromi duranci, Regina Olga, Precoce de Canada, River's korai, Rothe may de Brig, Szep orno, Szõgi duranciã, Valparaiso, Venus emlõje, Pezerle-fele korai duranci, Waterloo, Wilder, Regele Württemberg etc. etc.

Catalogul prețurilor stã la dispoziție.

BERE de SCHWEHAT (din Mărtişor.)

AVIS

Am onorea a aduce la cunoscinta On. Public, ca de aci inainte numai

Bere de Schwechat (din Mărtişor)

voiu vinde.

Pentru mancari bune si serviciu prompt este forte bine ingrijit. — Rugandu-mă a mă onora și ee aici inainte cu increderea ce mi-ați aratat până acum, sunt in asteptarea unei vizitari cât mai număröse.

Cu totă stima:
S O R E A.

795.8—3

Cu ocasiunea introducerei căsătoriei civile pentru impondobirea localităților oficiale, imi permit a recomanda d-lor conducătorii de matricule,

Portretul Maiestății Sale Regelui,
in diferite mărimi, cu prețuri avantajoase.

Totodată am onore a recomanda onor. public bogatul meu magazin de tablouri, oglinzi, mobile de fer și de lemn, vestimente de dame, de bărbați și de copii. Vândările se fac, — atât in oraș, cât și pe sate, — pe lângă prețuri moderate și serviciu solid, in rate lunare.

Cu profundă stimă:

ZS. SZÖLLÖSY,
Brașov, str. Porții Nr. 52.

4—5

Avis

Prăvălia nouă din drépta din casele parohiale române, ce se clădesc in Tergul Grăului No. 5, este pe 6 ani de inchiriat.

Doritorii, informându-se despre toate condițiunile la subscrișii, pot inainta oferte sigilate până la 10 (22) Octombrie a. c. subscrișiei Epitropii.

Asemenea se anunță, că se vor vinde Duminecă in 8 (20) Octombrie a. c., la 10 ore a. m., din mână liberă diferite sobe, sparherde, grădele de fer, jalușii de ferestre rămase de la casele parohiale; acestea se află in un magazin in curtea scólelor române de fetițe din Gróver.

Brașov, 25 Sept. 1895.

Epitropia rom. gr. or. parochială

Niculae Flustureanu.
George M. Zanescu.

797,3—3

PUBLICARE.

Aducem la cunoscinta publică, că tragerea

Loteriei de clasă ungară

concesionată de stat, va urma irevocabil, dela 16 până la 19 Octomvre 1895, in Budapesta, in prezența unui notar public și sub controla guvernului reg. ung.

La acesta sortire se vor trage din 31,499 câștiguri totale ale acestei loterii in suma de

5 milioane 600,000 coróne

10,000 câștiguri cu

Un milion 268,000 coróne.

Tragerea loteriei clasa a II va avé loc dela 6 până la 14 Decemv. a. c.

Losuri originale pentru tragerea loteriei clasa primă, precum și losuri întregi pentru améndoúe trageri, se află de vëndare la colectanții principali și la locurile de vëndare indicate prin plcate, cu prețuri fixate in mod oficios.

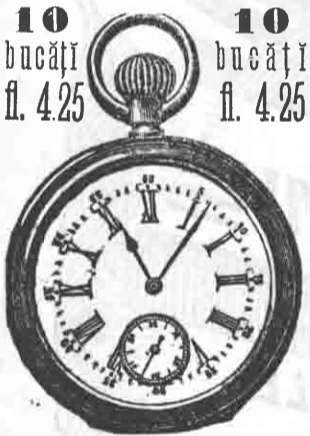
Pentru losurile ce se vor cumpăra după tragerea loteriei clasa I, trebuie plătit și prețul pentru tragerea deja efeptuită.

Budapesta, in Septemvre 1895.
Andrássy-ut Nr. 5.

Directia loteriei de clasă ungară.

Nu se mai oferă

in viață nici-odată ocașia
ca numai fl. 4.25 cr. tē se
pentru fl. 4.25 cr. cumpere
o colecție splendidă de

10 bucăți fl. 4.25
10 bucăți fl. 4.25
1 ciasornicū de busunar Prima Anker-Remontoir umblă precis, și cu garanție de 3 ani.
1 lanț imitație d'aur pancer, cu inelū de siguranță și carabină.
2 inele imitație d'aurū cel mai nou fason, și cu similibrihant imit. Turchis și rubine.
2 nasturi de manjete, aurū doublé, giloșate, cu mehanismū patentatū.
1 acū cu broșū pentru dame forte frumosū, fasonū de Parisū.
3 nasturi pentru Chemisette imitat. d'aurū.

Tóte aceste 10 obiecte practice costă la olaltă numai fl. 4.25 cr. Pe de-asupra o surprindere extra gratis pentru suvenire la firma mea.

Comardați iute, până se mai află o-biecte, că astfelū de ocașie nu se mai ivește.

Trimiteri se efectuază ori și la cine cu rambursă. Cui nu-i convine obiectele primesce banii înderētū, așa că pentru cumpărătorū este eschisū ori și ce Risiko.

Se póte cumpăra dela unica firmă de ciasornice

Alfred Fischer,

660,2—6

Wien I. Adlergasse 12.

Al treilea los
câștigă!

Ne mai pomenite șanse de câștiguri oferă

Al treilea los
câștigă!

Loteria de clasă ungară,
fiind că din 100,000 losuri,

31,499 losuri ies la tragere cu câștiguri.
Cu câștiguri fabuloșe este dotată loteria de clasă ungară. Cel mai mare câștig in cas favorabil este de

UN MILION CORÓNE.

<p>Tragerea losurilor clasa I. dela 16—19 Octomvre 1895.</p>		<p>Tragerea losurilor clasa II. dela 6—14 Decemvre 1895.</p>	
<p>In ambele clase are loteria de clasă ung. următoarele câștiguri:</p>			
<p>Un premiu de 600,000 coróne.</p>		<p>Tragerea loteriei urméză sub controla statului și in prezența unui notar public reg. ung.</p>	
1 câștig à 400000 coróne	5 câștig. à 10000 cor.	<p>Câștigurile se plătesc in bani gata, și fara nici o detragere.</p>	
1 " " 200000 "	12 " " 8000 "		
1 " " 100000 "	27 " " 6000 "		
1 " " 80000 "	8 " " 4000 "		
1 " " 60000 "	110 " " 2000 "		
1 " " 50000 "	213 " " 1000 "		
1 " " 40000 "	100 " " 400 "		
1 " " 30000 "	2010 " " 200 "		
3 " " 20000 "	20000 " " 100 "		
3 " " 15000 "	9000 " " 80 "		

Total 31,499 câștiguri, cu suma de

5 MILIÓNE, 600,000 CORÓNE.

Losuri originale pentru tragerea loterii clasa primă

un los întreg	jumătate	a 10 parte	a 20 parte
40 coróne.	20 coróne.	4 coróne.	2 coróne.

Recomandă și trimite și in afară plătind inainte (la cerere și cu rambursă)

CARL HEINTZE, Colecteur principal, BUDAPESTA,
Szervita-tér Nr. 3.

Adresa Telegr.:
Lottoheintze
Budapest.

Comande din afară se pot face mai lesne cu mandat postal, adresa scrisă corect, a se trimite pentru porto 5 cr. Epistola recomandată 15 cr. și pentru fie-care listă a câștigurilor 10 cr. mai mult.

Adresa Telegr.:
Lottoheintze
Budapest.

Anunciuri

(insertiuni și reclame)

Suntū a se adresa subscrișe, administratiunii. In casul publicării unui anouciu mai mult de odată se face scădémént, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans“